

Розділ 12

Статистичні графіки

12.1. Роль і значення графічного методу

Поряд з таблицями для характеристики результатів статистичного зведення і обробки масових даних широко застосовують статистичні графіки.

Статистичним графіком називають наочне масштабне зображення статистичних даних за допомогою геометричних ліній, точок, знаків, фігур, географічних картосхем та інших графічних засобів.

Графічний метод настільки міцно ввійшов в арсенал засобів наукового узагальнення і в методику наукових досліджень, що сучасну науку неможливо собі уявити без його застосування.

Особливо велика роль цього методу в статистичних дослідженнях, де вивчаються складні взаємозв'язки, тенденції, закономірності соціально-економічних і соціально-правових явищ і процесів у динаміці і просторі.

Застосування графічного методу у вивченні масових соціально-правових явищ досить різнопланове. Так, графіки застосовують для характеристики змін правових явищ і процесів у часі, вивчення структури явищ, порівняння, контролю виконання плану, дослідження взаємозв'язків між результативними і факторними ознаками, зображення розміщення явищ у просторі, ступеня розповсюдженості по території тих чи інших явищ, міжнародних порівнянь і зіставлень та в інших випадках.

Особливо велика роль графіків у пропаганді передового досвіду, у тому числі у боротьбі зі злочинністю, прогресивних тенденцій, закономірностей, нових технологій, наукових досягнень та ін.

В ряді випадків графіки є незамінним засобом аналізу, дослідження і виявлення взаємозв'язків, закономірностей і тенденцій суспільних явищ (наприклад, в кореляційному аналізі і динамічних рядах).

Статистичні графіки застосовуються для того, щоб зробити статистичні матеріали наочними, доступними, зрозумілими і такими, які б сприяли кращому їх аналізу. Завдання полягає в тому, щоб у кожному

випадку вибрати найкраще графічне зображення, яке б відповідало характеру величин і більш повно розкривало їх зміст.

Графічне зображення статистичних даних здійснюється шляхом використання геометричних фігур, точок, ліній та інших символічних образів. Числові значення статистичних величин переводяться в графічні образи за допомогою масштабу. Вміле розміщення графічних зображень створює діаграму, на якій статистичні дані представлені в наглядній формі, яка дає уявлення про загальні закономірності і тенденції розвитку досліджуваних явищ. При правильній побудові графіки стають виразнішими, доступнішими, сприяють кращому аналізу статистичних показників, їх узагальненню і вивченню.

Графічне зображення допомагає глибше і наочніше охарактеризувати багато статистичних показників, полегшує сприйняття і запам'ятовування певних фактів.

Графіки є найефективнішою формою відображення даних з точки зору їх сприйняття. Вони незамінні у випадку необхідності одночасного огляду декількох величин у часі або у просторі. Графічне зображення дає змогу одним поглядом охопити як всю сукупність явищ в цілому, так і окремі її частини, скласти цілісне уявлення про досліджувані явища. Внаслідок цього певна інформація за допомогою графіків може бути засвоєна незрівнянно швидше, ніж будь-якими іншими способами, а самі графіки виявляються більш наочними, ніж статистичні таблиці, продовженням і доповненням яких вони є.

Статистичні графіки можуть дати нові знання про предмет вивчення, які у вихідному цифровому матеріалі безпосередньо не проявляються. Виявлення закономірностей, які притаманні тим чи іншим явищам, факторів, які їх визначають, диференціації явищ у часі та просторі – завдання, які ефективно вирішуються з використанням графічного методу.

Графіки у виразній, доступній, лаконічній і компактній формі дозволяють наочно зображати різні статистичні показники, допомагаючи досліднику виявляти їх рівні, співвідношення, зміну тенденцій, склад і структуру складних сукупностей.

Пізнавальна цінність статистичних графіків пояснюється їх здатністю відображати реальну дійсність у простому, ясному і наочному вигляді. Візуальна інтерпретація об'єктивних статистичних показників дає змогу полегшити пізнання предмету дослідження, робить його більш дохідливим.

Наочно зображуючи статистичні дані, полегшуючи їх сприйняття, графіки допомагають виявити найбільш характерні співвідношення і

зв'язки явищ, виявити основні тенденції, закономірності розвитку досліджуваних явищ. Цим пояснюється широке використання графіків для популяризації статистичних даних.

Специфічною особливістю графіків є їх лаконічність, простота кодування інформації та однозначність тлумачення записів у символічній формі. До окремих особливостей статистичних графічних зображень належать також їх виразність, дохідливість, універсальність, доступність для огляду та ін.

Слід нагадати, що побудова графіка виправдана, якщо він дає будь-які переваги порівняно з цифрами, які зведені в ряди або таблиці. Побудований графік повинен бути цікавим за змістом, доцільним за формою, економним за використанням графічних засобів, простим і зрозумілим для читача, і технічно добре виконаним. Вдало побудовані графіки здатні викликати інтерес читача і привернути увагу до зображуваних статистичних даних; вони полегшують запам'ятовування і більш швидко розуміння суті у співвідношенні зображуваних цифр.

12.2. Основні елементи графіка.

Правила побудови статистичних графіків

Основні елементи графіка такі: поле графіка, геометричні знаки, просторові орієнтири, масштаб, експлікація графіка.

Поле графіка — простір, в якому розміщуються геометричні знаки, що утворюють графік. Він характеризується форматом і співвідношенням сторін.

Розмір графіка повинен відповідати його призначенню. Для демонстрації на лекції або докладі застосовуються графіки великих форматів, для ілюстрації наукового звіту або для розміщення в книзі, статті, курсовому проекті (роботі) — невеликі графіки.

Суттєвим фактором забезпечення найкращого зорового сприйняття відображуваних статистичних даних є вибір пропорцій співвідношення сторін графіка. Співвідношення сторін графіка визначається законами геометричної гармонії і вимогами забезпечення неспотвореного зорового сприйняття графічного образу. Як показує практика побудови і аналізу графіків найбільш зручні формати з співвідношенням сторін (ординат і абсцис) від 1:1,3 до 1:1,5. Водночас це не заперечує можливості застосування квадратної форми графіків, яка в окремих випадках є дуже зручною формою відображення статистичних даних.

Геометричні знаки — це сукупність геометричних чи інших графічних знаків, за допомогою яких відображаються статистичні дані і створюється графічний образ. Це точки, прямі і криві лінії та їх відрізки,

площини (кола, квадрати та ін.), об'ємні фігури (куби, кулі та ін.), геометричні фігури (знаки — символи, зображення предметів). Геометричні знаки становлять основу графіка, його мову. Залежно від типу геометричних знаків графіки поділяють на лінійні, точкові, стовпчикові, стрічкові, квадратні, кругові, секторні, фігурні та ін.

Важливим моментом побудови графіків є вибір графічного знаку. Вибір графічного знаку визначається характером вихідної інформації, а також основною метою, яка закладена в даний графік. Вдалий його вибір сприяє його максимальному досягненню мети графіка і найбільш виразному зображенню статистичних даних. Так, наприклад, якщо метою дослідження є вивчення обсягу будь-якого суспільного явища (наприклад, злочинності) в динаміці, то вихідні дані можуть бути зображені як у вигляді стовпчикової, кругової, квадратної та інших діаграм, так і за допомогою лінійної діаграми. Для відображення обсягу суспільного явища доцільно використати площинну (стовпчикову, кругову, квадратну та ін.) діаграму, а для відображення динаміки — лінійну діаграму.

Просторові орієнтири визначають розташування геометричних знаків у полі графіка. Вони задаються у вигляді координатних сіток (діаграми) або контурних ліній (картограми). Координатна сітка створюється перетином ліній, які проходять через поділки горизонтальної та вертикальної шкали. Для побудови графіка, як правило, використовується система прямокутних (декартових) координат, зокрема права верхня частина координатного поля, але нерідко зустрічаються графіки, які побудовані за принципом полярних координат (кругові, секторні, радіальні та інші діаграми). Криволінійні контурні лінії застосовують в статистичних картах (картограмах, картодіаграмах) як засіб просторової орієнтації.

На горизонтальній шкалі (вісь абсцис) прямокутних діаграм, як правило, відкладають незалежні змінні (часові відрізки, періоди, об'єкти та ін.), на вертикальній (вісь ординат) — залежні змінні (наприклад, значення результативних показників).

На координатній сітці графіка обов'язково повинна бути вказана основна горизонтальна (нульова) лінія (вісь абсцис). Для наочності її виділяють потовщеною лінією. Якщо рівні відображуваних явищ такі, що основна частина координатної сітки залишається невикористаною, то на шкалі робиться розрив (\approx , \approx) який виключає непотрібну частину сітки, але з обов'язковою вказівкою нульової лінії. Це дасть змогу рівномірніше заповнити поле графіка. Невключення нуля у верти-

кальну шкалу є поширеною помилкою, яка спотворює зображення. Це може призвести до неправильного висновку.

Масштабні орієнтири статистичних графіків включають масштаб і масштабні шкали. **Масштабом графіка** називають умовну міру переведення числової величини в графічну. Його звичайно виражають довжиною відрізка, прийнятого за одиницю зображуваної статистичної величини. Наприклад, 1 см на графіку відповідає двом злочинам на 1000 чоловік населення. Масштаб може бути показаний або масштабним відрізком або масштабною шкалою. Числове значення масштабу краще вказувати тільки на відмітках, що відповідають круглим числам. Усі проміжні відмітки читають шляхом відліку від найближчого числа, позначеного на масштабній шкалі.

Отримання оптимальної пропорції досягається підбором (пробна побудова кількох варіантів) або досвідченістю упорядника діаграми.

Вибираючи масштаб, слід виходити з того, щоб усі статистичні дані, які потрібно нанести на графік, розмістилися на полі графіка. На вертикальній шкалі графіка обов'язково має бути нульова відмітка.

Вертикальну і горизонтальну шкали слід будувати так, щоб нульове значення було обов'язково на графіку. Якщо ж такі шкали побудувати не можливо або недоцільно, слід дати розрив цих шкал. Такий розрив припускається при збереженні змісту графіка.

При виборі масштабу довжину шкали ділять на різницю крайніх величин явищ, що зображаються. Припустимо, довжина шкали дорівнює 10 см, мінімальне значення явища, що зображається, дорівнює 20 грн., а максимальне – 120 грн., тоді масштаб становить $10 : (120 - 20) = 0,1$ см, тобто 0,1 см на масштабній шкалі буде відповідати одиниці даного явища.

Одним з основних елементів графіка є **масштабна шкала** графіка, тобто лінія, окремі крапки чи риси, якої можуть бути прочитані як певні числа.

Масштабні шкали, як правило, розміщуються зліва і знизу графіка. Для побудови шкал рекомендується користуватися міліметровим папером з готовою сіткою. На шкалах повинен розміщуватися весь діапазон зображуваних цифрових даних, звичайно з деякими заокругленнями. Якщо, наприклад, максимальна величина адміністративного штрафу в досліджуваній сукупності становить 48,5 грн., то очевидно, що на шкалі мають бути поділки, що містять 49 або 50 грн. Тому останнє число на шкалі має дещо перевищувати максимальний рівень ознаки.

Масштабна шкала складається з трьох елементів: 1) лінії, які є носієм чи опорою шкали; 2) поділок або позначок шкали (точки або

риски, які розміщені в певному порядку на носії шкали); 3) цифрові позначення чисел, що відповідають певним точкам або рискам.

Носіями шкали можуть бути пряма лінія (осі координат) або крива лінія (коло, дуга).

Довжину відрізка між двома сусідніми поділками називають **графічним інтервалом**, а різницю між числовими значеннями цих поділок – **числовим інтервалом**.

Масштабні шкали можуть бути прямолінійними, криволінійними, неперервними, перервними, рівномірними і нерівномірними.

Прямолінійними називають шкали, в яких пряма лінія поділена на сантиметри і міліметри, **криволінійними**, в яких крива лінія (коло) поділена на 360° .

Неперервна шкала застосовується для величин, що безперервно змінюються, (всім точкам відповідає певне число, а усі проміжні значення можуть бути інтерпольовані). **Перервна** шкала – шкала з величинами, проміжне значення яких не інтерполюється (наприклад, якщо поділки шкали представлені річними даними, то точка між двома роками нічого не означає, так як масштаб не передбачав місячних даних).

Рівномірною (арифметичною) називається шкала, в якій рівним відрізкам (поділкам) на шкалі відповідають рівні числові значення. В рівномірній шкалі графічні матеріали пропорційні абсолютним розмірам статистичних показників. Так, якщо значення показника зростає у два рази, то відрізок, що її відображає повинен відповідно збільшуватись у два рази. Такі шкали мають переважне застосування в статистичних графіках.

Шкала, в якій рівним графічним відрізкам відповідають нерівні числові значення, називають **нерівномірною**. Прикладом нерівномірної шкали може бути логарифмічна шкала, в якій рівним графічним відрізкам відповідають не рівні абсолютні числа, а рівні їх відношення (логарифми).

При побудові логарифмічної шкали слід виконати такі операції: 1) визначити довжину шкали (для спрощення і зручності за основу побудови логарифмічної шкали приймають відрізок завдовжки 10 см); 2) визначити логарифми чисел від 1 до 10; 3) логарифми чисел помножити на довжину шкали, знайдені числа послідовно відкласти на носії шкали і відповідно нанести позначки в натуральних числах.

Слід зазначити, що на логарифмічній шкалі відлік починається не від нуля, як в рівномірній, а від одиниці, оскільки $\lg 1 = 0$.

У випадку, якщо логарифмічна шкала нанесена на обидві осі координат, координатну сітку називають **логарифмічною**, а якщо тільки

на одну з осей — **напівлогарифмічною**. При побудові статистичних графіків використовують напівлогарифмічну сітку, на яку на осі ординат наносять логарифмічну шкалу.

Експлікація графіка — це словесне тлумачення його змісту. Вона включає назву графіка, написи вздовж масштабних шкал і змістовних значень застосовуваних геометричних знаків.

Графіки можуть супроводжуватися умовними позначеннями, що розкривають зміст застосованих геометричних знаків. Пояснення до вертикальних і горизонтальних шкал повинні розкрити зміст показників, що відображаються, одиниці їх вимірювання. Статистичний графік — це знакова модель, без експлікації його неможливо прочитати і зрозуміти, тобто перенести значення з формалізованої системи характеристики дійсності на саму дійсність.

Одним з найважчих і найважливіших завдань побудови графіка є відшукання правильної його **композиції**, під якою розуміють поєднання всіх його елементів. Правильна композиція графіка означає: ретельний відбір з наявного цифрового статистичного матеріалу даних, що підлягають графічному зображенню; вибір виду графіка; вибір формату (розміру і співвідношення сторін) графіка; підбір масштабу та геометричних знаків і їх розміщення в полі графіка; правильне розміщення і поєднання всіх елементів графіка тощо.

Рациональне розміщення матеріалу на полі графіка створює цілісне уявлення про досліджувані явища.

Створення правильної композиції графіка повинно переслідувати головну ціль — отримати компактне, просте і логічне зображення досліджуваного явища і водночас підкреслювати ті чи інші особливості цього явища (динаміку, тенденції, зв'язки, закономірності, склад, структуру і т.п.)

Не менш важливим завданням композиції графіка є його художнє та естетичне оформлення. Графік повинен притягувати увагу, забезпечуючи водночас легкість його читання та засвоєння.

Щоб композиція графіка відповідала зазначеним вище вимогам, необхідно при побудові графіків виконувати певні правила.

До побудови графіків відносять ті самі вимоги, що й до побудови таблиць. Кожен графік повинен мати чітку і повну назву, що відображає зміст досліджуваного явища, час і місто показників, що наводяться.

У графіку, крім заголовка, обов'язково необхідно наводити і другий текст, в який входять назва і цифри масштабу, назва ліній, цифри, що характеризують окремі частини графіка, умовні позначення, посилення на джерела даних, одиниці вимірювання та ін. Усі поясню-

вальні написи і заголовки графіка, як і в статистичній таблиці, повинні чітко, коротко і точно розкривати його зміст. Назву графіка, як правило, розміщують в нижній його частині. Написи на графіку повинні бути виконані чітко і охайно. Їх пропонується, як правило, робити горизонтально, тому що вертикальний текст менш зручний для читання. Пояснювальні написи можуть бути розміщені як на самому графіку, так і за його межами. Останній спосіб застосовують у випадках, коли не вистачає місця на полі графіка.

Масштаб на горизонтальній і вертикальній шкалах має бути оптимальним, таким що не перекручує реальне співвідношення аналізованих явищ. Горизонтальну шкалу (на осі абсцис) слід будувати зліва направо, а вертикальну (на осі ординат) — знизу вгору. Цифри шкали слід наносити ліворуч та знизу або вздовж осей. Якщо числові дані не включені у графік бажано їх дати окремо у формі таблиці. Нульові лінії (вертикальну та горизонтальну) рекомендується відокремлювати на графіку відмінно від усіх ліній координатної сітки. Густина координатної сітки має бути оптимальною і не ускладнювати читання графіка. У зв'язку з цим не слід перевантажувати графіки великою кількістю графічних знаків. Наприклад, на лінійних діаграмах рекомендується наносити не більше як 5 — 6 ліній; секторну діаграму не слід поділяти більше як на 4 — 5 секторів і т.п. Особливо не слід завантажувати графік цифрами. Він потрібний для того, щоб замінювати цифри, тому їх слід вписувати у графік лише у крайніх випадках (наприклад, у секторній діаграмі, де важко поглядом вловити співвідношення секторів).

Графік має бути наочним, зрозумілим, легко читатися та по можливості художньо оформленим. З цією метою лінії на графіку можуть бути зображені різним кольором або рисунком (суцільною, пунктирною, точковою, точково—пунктирною лінією).

12.3. Види статистичних графіків і способи їх побудови

Статистичні графіки відрізняються великою різноманітністю. Залежно від способу побудови їх можна поділити на дві великі групи: 1) діаграми і 2) статистичні карти.

Діаграми — це умовне зображення числових величин та їх співвідношень за допомогою геометричних знаків. Термін “діаграма” тотожний терміну “статистичний графік”. Діаграми є найбільш розповсюдженим видом графіків. Виділяють такі основні види діаграм: лінійні, стовпчикові, стрічкові, квадратні, секторні, радіальні, трикутні, фігурні, знак Варзара та ін.

Залежно від кола розв'язуваних завдань усі діаграми можна поділити на діаграми порівняння, структури та динаміки.

Розглянемо методику і техніку побудови статистичних графіків, що найчастіше застосовуються на практиці.

Найрозповсюдженішим видом показових діаграм є **лінійні діаграми**, які використовуються здебільшого для характеристики динамічних рядів та рядів розподілу. Поряд з цим лінійні діаграми широко використовуються для вивчення взаємозв'язків між явищами, порівняння кількох показників, ходу виконання планів тощо.

Лінійні діаграми дають можливість зображати явища у вигляді ліній, які з'єднують точки, розташовані у координатному полі. Ламані лінії, що утворюються, показують характер розвитку явища у часі або особливості його розподілу за величиною якої—небудь ознаки, або зв'язку явищ.

За способом побудови — це графіки з рівномірною (арифметичною) шкалою. При їх побудові використовують прямокутну систему координат. Розташування будь — якої точки в цій системі визначається двома параметрами — абсцисою та ординатою. Іноді поле в межах осей координат для зручності нанесення геометричних знаків та читання графіка покривається горизонтальними і вертикальними лініями, проведеними за прийнятим масштабом. Ці лінії утворюють **координатну числову сітку**.

На горизонтальній осі (вісь абсцис) відкладають однакові за довжиною відрізки, що відображають періоди (роки, місяці, декади, дні і т.д.). На вертикальній осі (вісь ординат) у певному масштабі наносять значення досліджуваної величини. На перетині перпендикулярів відповідних значень досліджуваної ознаки і часових дат до осей координат отримують точки. Ламана лінія, яка з'єднує ці точки, характеризує зміну досліджуваного явища у часі.

Побудову простої лінійної діаграми розглянемо на такому прикладі (табл. 12.1).

Таблиця 12.1

Динаміка злочинів, пов'язаних з наркотиками в області за 1995-2004 рр.

Рік	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Кількість злочинів, пов'язаних з наркотиками	815	820	915	968	1019	1175	1216	1290	1315	1567

По області за період з 1995 року по 2004 рр. є дані про кількість зареєстрованих злочинів, пов'язаних з наркотиками (незаконне виробництво, виготовлення, збування, придбання, збереження, перевезення та ін.; табл. 12.1).

Побудуємо лінійну динамічну діаграму. Для цього у прямокутній системі координат на вісь абсцис нанесемо показники часу (роки з 1995 по 2004), беручи масштаб річного періоду таким, що дорівнює 1 см. тоді довжина горизонтальної шкали дорівнюватиме 10 см (1 см x 10 років). На осі ординат виходячи із оптимального співвідношення осей ординат і абсцис як 1: 1,5, тобто завдовжки 6,7 см (10:1,5), нанесемо в певному масштабі значення злочинів від 800 до 1600. Візьмемо 0,7 см за 100 злочинів. При цьому для більшої наочності лінійного графіка на осі ординат зробимо розрив. На полі графіка точками відкладемо відповідно значення злочинів по роках. Отримані точки з'єднаємо відрізками прямої лінії (рис. 12.1).

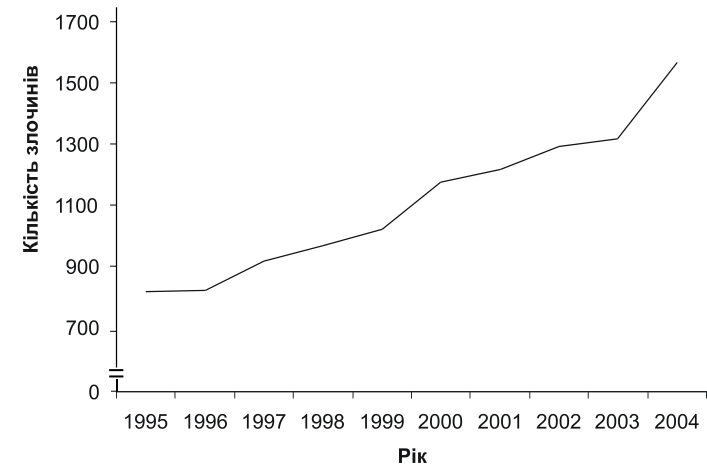

Рис. 12.1. Динаміка злочинів, пов'язаних з наркотиками в області за 1995-2004 рр.

Лінійні діаграми можуть бути побудовані з метою вивчення взаємозв'язків між двома ознаками: результативним і факторним (наприклад, між злочинністю і безробіттям). При цьому на осі абсцис відкладають значення факторної ознаки (безробіття), а на осі ординат - значення результативної ознаки (злочинність).

Лінійні діаграми зручні для зображення кількох паралельних рядів з метою їх порівняння. У цьому разі будують дві (при двох ознаках) або кілька шкал. Другу шкалу будують праворуч.

Особливе місце мають лінійні діаграми зі спеціальними базовими лініями. Найбільш типовими є два випадки. В першому випадку значення вертикальної шкали на початку координат приймають за 100%, тобто лінія, що виходить з цієї точки, відображає рівень базисної величини, яка дорівнює 100%. Всі значення величин, які перевищують базисну, розташовують вище цієї лінії, а значення, які менше рівня базисної величини, розташовують нижче.

У другому випадку при зображенні відхилень від середнього значення рівня (частіше у процентах) базова лінія, що характеризує середній рівень, є нульовою. Додатні відхилення (перевищення) від середнього рівня відкладають вище цієї лінії, від'ємні - нижче.

Діаграми у вигляді вертикальних стовпчиків і стрічок є найбільш простими і досить ефективними для аналізу соціально-правових явищ видом графічного зображення.

Стовпчикові та стрічкові діаграми переважно застосовуються для порівняння різних показників у просторі і у часі, а також аналізу структури явищ.

Стовпчикові діаграми — це графіки, в яких різні величини подано у вигляді стовпчиків однакової ширини, які розташовані один від одного на однаковій відстані або щільно. Висота стовпчика визначається величиною досліджуваного явища. Якщо стовпчики розташовуються не вертикально, а горизонтально, то такі діаграми називають **стрічковими (смуговими)**.

Основа порівняння в стовпчикових і стрічкових діаграмах — лінійна (одномірна). Висота стовпчиків і довжина стрічок відповідно з прийнятим масштабом пропорційна величині зображуваних явищ.

Стовпчикові і стрічкові діаграми будують у прямокутній системі координат. Основи всіх стовпчиків (стрічок) розташовують на базовій горизонтальній (вертикальній) лінії, на яку наносять шкали, встановлюють масштаби.

При побудові стовпчикових (стрічкових) діаграм, слід дотримуватись таких правил. Основи стовпчиків (стрічок) мають бути рівними. Стовпчики (стрічки) розміщують на однаковій відстані один від одного або щільно. Звичайно дотримуються правила, щоб ширина проміжків була вдвоє меншою за ширину самих стовпчиків (стрічок). Висота стовпчиків і довжина стрічок повинні строго відповідати зображуваним цифрам.

Рекомендується включення в діаграму масштабної шкали, яка дає змогу визначити висоту стовпчика і довжину стрічки. Шкала може співпадати з гранню першого стовпчика або стрічки або розташову-

ватися на окремій лінії зліва (в стовпчиковій діаграмі) або у верхній частині (в стрічковій діаграмі). Шкала, на якій встановлюється висота стовпчиків або довжина стрічок повинна бути безперервною і починатися з нуля. Написи і вказівки цифр в кінці стовпчиків (стрічок) робити не рекомендується, бо це може створити зорове подовження стовпчиків (стрічок). Цифри показників краще всього писати всередині стовпчиків (стрічок), або розташувати в один ряд над ними на рівні закінчення шкали по осі ординат.

Стовпчики (стрічки) для кращої наочності можуть бути зафарбовані суцільною фарбою, якщо стовпчик (стрічка) відображає ціле явище, або кількома фарбами, якщо зображується порівняння різних структур явищ, кожному з яких відведена частина стовпчика (стрічки).

Стрічковою діаграмою можна зображувати те саме що й стовпчиковою. Однак вертикальні стовпчики краще стрічок, якщо числа виражають ідею висоти (рівень, зростання) і якщо невеликі пояснювальні написи до кожного стовпчика. Горизонтальні стрічки наочніші, якщо зображувані величини виражають ідею подовженості (автомобільних доріг, річок і т.п.) і якщо пояснювальний текст до них невеликий.

Стовпчикові і стрічкові діаграми краще за лінійні передусім у тих випадках, коли порівнюваних величин не так багато, порушується безперервність у часі (порівнюють не суміжні періоди) і потрібно звернути увагу не на відносну зміну, а на абсолютну величину порівнюваних рівнів.

Порядок побудови стовпчикової діаграми покажемо на такому прикладі.

Є дані за два роки про чисельність засуджених за віком в області (табл. 12.2).

Таблиця 12.2

Чисельність засуджених за віком в області за 2002 і 2004 рр.

Рік	Вік засуджених, років				Разом
	14 - 17	18 - 24	25 - 29	30 і старше	
2002	783	2588	1704	4135	9210
2004	905	2492	1724	3415	8536

Порівняємо за допомогою стовпчикової діаграми загальну чисельність засуджених за 2002 і 2004 рр., яка відповідно становила 9,2 і 8,5 тис. осіб. Для цього на осі абсцис побудуємо два стовпчика з основами 3 см на відстані 1 см один від одного. Цифри, що характеризують загальну чисельність засуджених, напишемо в середині стовпчиків. Для наочності стовпчики рекомендується зробити у кольорі або заштрихувати.

Побудуємо стовпчикову діаграму (рис. 12.2).

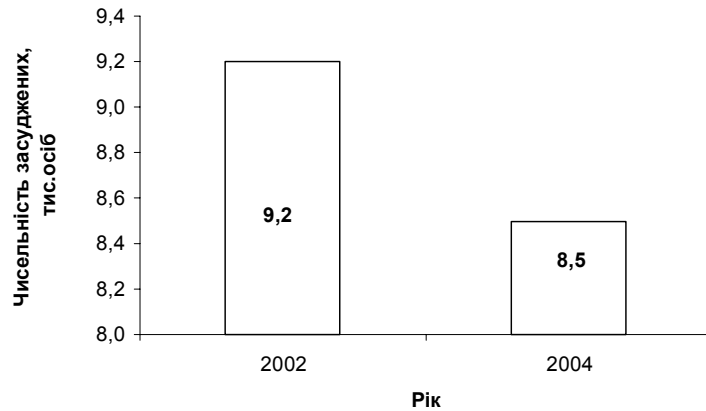

Рис. 12.2. Чисельність засуджених в області за 2002 і 2004 роки.

Стовпчикову діаграму можна використати не тільки для характеристики загального розміру, а й структури певного явища. При побудові стовпчикової структурної діаграми висоту стовпчика беруть за 100 % і поділяють на частини пропорційно структурі явищ. Щоб полегшити читання й аналіз таких діаграм, окремі складові роблять різного кольору або заштриховують. Для побудови стовпчикової діаграми (рис. 12.3) використовуємо дані табл. 12.3.

Таблиця 12.3

Вікова структура засуджених в області за 2002 і 2004 рр.

Вік засуджених, років	2002 р.			2004 р.		
	осіб	в %	в градусах	осіб	в %	в градусах
14-17	783	8,5	31	905	10,6	38
18-24	2588	28,1	101	2492	29,2	105
25-29	1704	18,5	67	1724	20,2	73
30 і старше	4135	44,9	161	3415	40,0	144
Разом	9210	100,0	360	8536	100,0	360

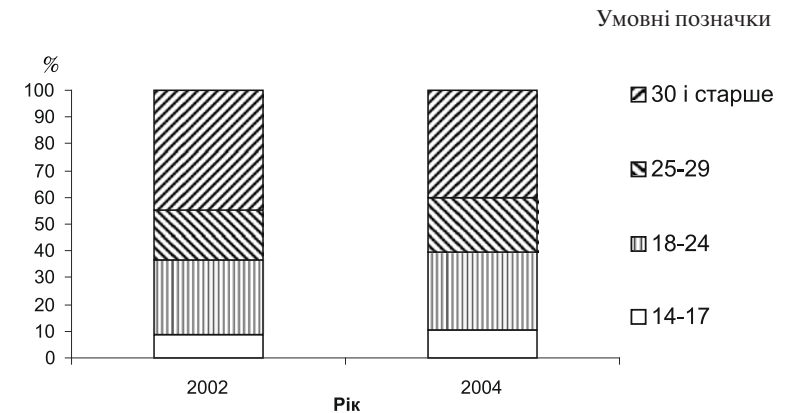

Рис. 12.3. Вікова структура засуджених в області за 2002 і 2004 рр.

Під **круговою і квадратною діаграмами** розуміють графіки, що виражають однорідні величини через площі кругів (квадратів).

Щоб побудувати кругову і квадратну діаграми, із порівнювальних статистичних величин потрібно добути квадратні корені, а потім зобразити круги і квадрати із сторонами, пропорційними одержаним результатам.

Порівняємо між собою чисельність засуджених за два роки: 9,2 тис. осіб в 2002 р. і 8,5 тис. осіб в 2004 р. Корені квадратні з чисельності засуджених відповідно становлять $\sqrt{9,2} = 3,03$ і $\sqrt{8,5} = 2,92$. Якщо взяти 1 см за 1 одиницю, то чисельність засуджених можна зобразити або кругом з радіусом 3,03 і 2,92 см, або квадратом із сторонами 3,03 см для 2002 р. і 2,92 см – для 2004 р.

Побудуємо в прийнятому масштабі кругову і квадратну діаграми (рис. 12.4).

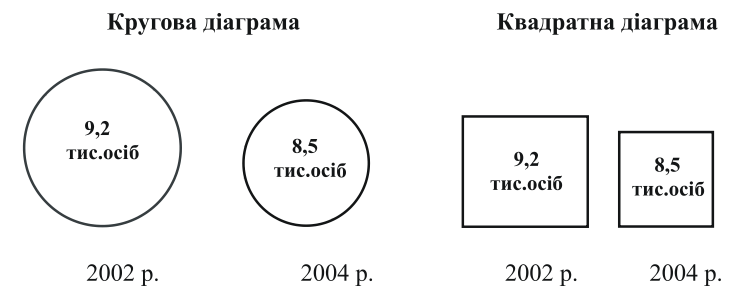

Рис. 12.4. Чисельність засуджених в області в 2002 і 2004 рр.

Як видно з рис. 12.4, користуватися круговими і квадратними діаграмами для порівняння рівнів показників (розміру, обсягу) потрібно з обережністю, так як вони не дають точного уявлення про дійсні співвідношення порівнюваних величин і можуть навіть перевертати уявлення про них. Це зумовлено тим, що візуально складно визначити, на скільки і у скільки разів одна фігура більша або менша за іншу. Крім того, той хто читає діаграму по-різному її сприймає, беручи за порівняння або висоту фігури, або її площу.

У зв'язку з цим перевагу слід віддавати здебільшого одномірним (лінійним) порівнянням, використовуючи для цих цілей стовпчикові або стрічкові діаграми.

Секторна діаграма являє собою круг, розділений радіусами на окремі сектори, кожен з яких характеризує питому вагу відповідної частини в загальному обсязі зображуваної величини. Секторні діаграми використовуються переважно для характеристики структури явищ. При порівнянні різних структур загальні площі кіл беруть однаковими. Кожний сектор виділяють за кольором або штриховкою; крім того в кожному секторі нерідко дають і цифрове позначення його питомої ваги. При малому куті сектора експлікація до нього вказується стрілкою.

Будуючи секторну діаграму коло поділяють на сектори, площі яких пропорційні часткам частин досліджуваного явища. Площа круга зображує загальний обсяг явища і беруть її такою, що дорівнює 100 % або 360° . Перед будовою діаграми абсолютні величини переводять у проценти, а проценти у градуси. Кожен процент дорівнює $3,6^\circ$ ($360:100$).

Послідовність розміщення секторів визначається їхньою величиною: самий великий розміщується зверху, а решта - за рухом годинникової стрілки в порядку зменшення.

В секторній діаграмі можна в основний круг вписати малий круг, вказавши в ньому базу, рівну 100%

Інколи замість круга використовують на півкруги, поділені на сектори, де 1% дорівнює $1,8^\circ$.

Секторні діаграми наочні тільки тоді, коли досліджувана сукупність поділяється не більше як на 4 – 5 секторів і спостерігається значна структурна диференціація. Якщо сукупність поділяється на більшу кількість секторів і структурна диференціація незначна, то для зображення структури явищ доцільно застосовувати стовпчикову або стрічкову діаграму.

Побудову секторної діаграми покажемо на прикладі даних таблиці 12.3. Для побудови секторної діаграми використаємо дані цієї таблиці

і умовні позначки рис. 12.3. За допомогою транспортира знайдемо потрібні кути і поділимо однакові кути на сектори. Для кращої наочності графіка сектори круга зобразимо різною штриховкою (рис. 12.5).

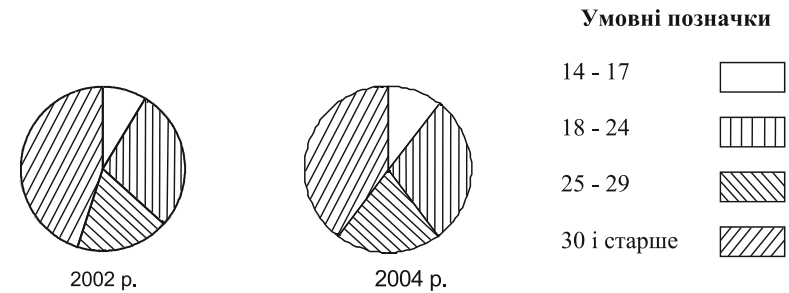

Рис. 12.5. Вікова структура засуджених в області за 2002 і 2004 рр.

Радіальні діаграми використовуються для зображення явищ, які періодично змінюються у часі (переважно сезонних коливань). Для побудови їх застосовують полярну систему координат. Круг поділяють на 12 рівних частин, кожна з яких означає певний місяць. Величину радіуса беруть за середньомісячний рівень (100 %) і відповідно до цього масштабу на променях, починаючи від центра круга, відкладають відрізки, що зображують місячні рівні. Кінці цих відрізків з'єднують між собою, внаслідок чого створюється замкнена фігура – дванадцятикутник, який характеризує сезонні коливання досліджуваного явища.

В радіальній діаграмі за ось абсцис беруть коло, а за ось ординат – його радіуси, які є носіями масштабної шкали з точкою відліку від центра кола.

Залежно від того, який зображується цикл досліджуваного явища – замкнений або продовжуваний (з періоду в період) – розрізняють замкнені і спіральні радіальні діаграми. Наприклад, якщо зображуються дані по місцях за кілька років, то при з'єднанні рівня грудня даного року з рівнем січня цього ж року діаграма буде замкненою; при з'єднанні рівня грудня даного року з рівнем січня наступного року утвориться спіральна діаграма. Спіральна діаграма застосовується в тому разі, якщо поряд з сезонними коливаннями відбувається систематичне зростання досліджуваного явища.

Проілюструємо побудову замкненої радіальної діаграми на такому прикладі (табл. 12.4).

Є дані про кількість поранених в дорожньо-транспортних пригодах (ДТП) в Житомирській області (в середньому 2000-2002 рр; табл. 12.4).

Таблиця 12.4

Чисельність поранених в ДТП в Житомирській області (в середньому за 2000-2002 рр).

Місяць	Чисельність поранених в ДТП, чол.	Показник сезонності, %	Довжина радіуса, см
I	31	49,7	1,5
II	46	73,7	2,2
III	41	65,7	2,0
IV	59	94,6	2,8
V	63	101,0	3,0
VI	69	110,6	3,3
VII	61	97,8	2,9
VIII	71	113,8	3,4
IX	71	113,8	3,4
X	97	155,4	4,7
XI	79	126,6	3,8
XII	61	97,8	2,9
Разом	749	—	—

За допомогою радіальної діаграми потрібно зобразити сезонність травматизму в ДТП в області.

Визначимо середній рівень ряду динаміки – середньомісячну чисельність поранених в ДТП в області:

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n} = \frac{749}{12} = 62,4 \text{ чол.}$$

Обчислимо показник сезонності (гр. 3) як відношення рівня кожного місяця у процентах до середньомісячного. Наприклад, для січня $(31:62,4) \cdot 100 = 49,7\%$, для лютого $(46:62,4) \cdot 100 = 73,7\%$ і т.д.

Визначимо довжину радіуса для кожного місяця, взявши середньомісячний рівень таким, що дорівнює 3 см. Тоді величина радіуса для січня становитиме: $(3 \cdot 49,7):100 = 1,5$ см, для лютого – $(3 \cdot 73,7):100 = 2,2$ см і т.д.

Побудуємо радіальну діаграму (рис. 12.6).

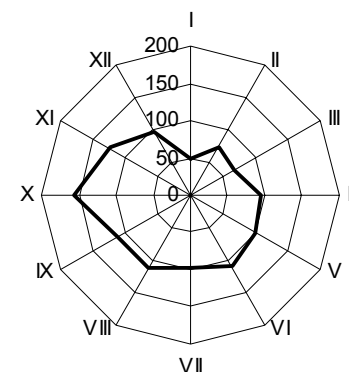

Рис. 12.6. Сезонність травматизму в ДТП в Житомирській області (в середньому за 2000-2002 рр.)

Графік показує, що найбільше в ДТП травмується людей восени (вересень-листопад), а найменше – взимку (грудень-лютий).

Питання для самоконтролю

1. Що таке статистичні графіки, їх роль і значення в аналізі масових суспільних явищ?
2. Які основні елементи графіка?
3. Як класифікуються статистичні графіки?
4. З якою метою використовуються лінійні, стовпчикові і секторні діаграми?
5. Як будують радіальну діаграму? Що зображають за допомогою радіальної діаграми?
6. Як будують квадратні і кругові діаграми?
7. Назвіть основні вимоги до побудови статистичних графіків?
8. Розкрийте загальні правила аналізу статистичних графіків.
9. За наведеними даними зобразіть структуру злочинності за тяжкістю злочинів, для того побудуйте стовпчикову і секторну діаграми

Кількість злочинів, всього	у тому числі			
	особливо тяжких	тяжких	середньої тяжкості	невеликої тяжкості
13712	495	6994	4692	1531

Затверджено
Наказ Генеральної прокуратури України
Служби безпеки України
Міністерства внутрішніх справ України
Державної податкової Адміністрації України
Міністерства юстиції України

26.03. 2002р.
№20/84/293/126/ 18/5

ІНСТРУКЦІЯ про єдиний облік злочинів¹

Інструкція визначає систему та методику єдиного обліку і статистичної звітності про злочини та осіб, які їх учинили на території України.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Єдиний облік злочинів полягає в первинному обліку, реєстрації та введенні у статистичну звітність виявлених злочинів та осіб, які їх учинили.

2. Система єдиного обліку злочинів і осіб, які їх учинили, ґрунтується на реєстрації злочинів з моменту порушення кримінальної справи та осіб, які вчинили злочини, з моменту затвердження прокурором обвинувального висновку або винесення мотивованої постанови про направлення справи до суду для вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності і на подальшому коригуванні цих даних залежно від наслідків розслідування та судового розгляду справи. Але таке коригування допускається лише впродовж звітного періоду. Підставами для коригування можуть бути також: розкриття злочинів минулих років; постанова злочинів на облік прокурором; додаткове виявлення злочинів у ході досудового слідства або дізнання; виявлення технічних або методологічних помилок в обліку і звітності (у разі виявлення помилок минулих років коригування у звітах не проводиться, а допущені помилки відображаються у спеціальній записці, яка додається до звіту про злочинність).

¹ Далі - Інструкція

3. Правила єдиного обліку злочинів поширюються на органи прокуратури (включаючи й військові прокуратури), органи внутрішніх справ, податкової міліції, Служби безпеки України.

Реєстрація злочинів, осіб, які їх вчинили, кримінальних справ, що розслідуються прокурорами, слідчими прокуратури, слідчими і дізнавачами МВС, податкової міліції, їх облік, обробка, ведення статистичної звітності здійснюється органами внутрішніх справ. Злочини, у справах яких проводиться розслідування органами Служби безпеки України, обліковуються згідно з правилами цієї Інструкції.

Форми статистичних звітів про злочинність та Інструкції до них розробляються відповідними органами, які ведуть облік злочинів, на підставі правил цієї Інструкції і погоджуються з Генеральною прокуратурою України.

4. Військові та інші злочини у Збройних Силах та в інших військових формуваннях, дислокованих в Україні, вчинені військовослужбовцями, військовозобов'язаними під час проходження зборів, та службовцями Збройних Сил і інших військових формувань у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків або скоєні в розташуванні військових частин, установ, навчальних закладів, підприємств чи організацій обліковуються військовими прокуратурами відповідно до правил цієї Інструкції². При цьому форми і реквізити обліково-реєстраційних документів і статистичних звітів затверджуються Генеральною прокуратурою України. Порядок реєстрації злочинів військовими прокурорами також визначається Генеральною прокуратурою України, на підставі загальних положень цієї Інструкції.

Зміни та доповнення до цієї Інструкції можуть вноситися тільки Генеральною прокуратурою України за погодженням із зацікавленими правоохоронними органами.

Розділ II. ОБЛІК ЗЛОЧИНІВ

5. Основа єдиного обліку злочинів ґрунтується на реєстрації:
- злочинів на момент порушення кримінальної справи, відмови в порушенні кримінальної справи за нереабілітуючих підстав, але з визнанням злочину;
- злочину, по якому встановлена особа за постановою про пред'явлення обвинувачення;
- кримінальної справи з моменту її порушення і прийняття у ній рішень;

² Див. наказ Генпрокурора України від 5 серпня 1994 р. № 16 "Про підслідність кримінальних справ військовим прокуратурам".

- особи, яка вчинила злочин, з моменту затвердження прокурором обвинувального висновку, винесення мотивованої постанови про направлення справи до суду для вирішення питання про звільнення від кримінальної відповідальності або відмови в порушенні кримінальної справи за nereабілітуючих підстав.

6. Визначення понять:

6.1. Реєстрація злочинів, осіб, які їх вчинили, проводиться за територіальним принципом (адміністративним районом) його вчинення. Якщо немає можливості визначити місце скоєння злочину, то злочин реєструється за місцем його виявлення. Винятком є реєстрація злочинів, осіб, які їх вчинили, по кримінальних справах (матеріалах) органів МВС на транспорті, військової прокуратури.

6.2. Єдина система обліку злочинів та осіб, які їх вчинили, визнає такі форми облікових документів:

6.2.1. Статистична картка на виявлений злочин форми 1 (додаток 1);

6.2.2. Статистична картка про наслідки розслідування злочину форми 1.1. (додаток 2);

6.2.3. Статистична картка про результати відшкодування матеріальних збитків та вилучення предметів злочинної діяльності форми 1.2 (додаток 3);

6.2.4. Статистична картка на особу, яка вчинила злочин форми 2 (додаток 4);

6.2.5. Статистична картка про рух кримінальної справи форми 3 (додаток 5);

6.2.6. Статистична картка на злочин, за вчинення якого особі пред'явлено обвинувачення форми 4 (додаток 6);

6.2.7. Довідка про наслідки розгляду кримінальної справи судом форми 6 (додаток 7).

6.3. Реєстрація злочинів, осіб, які їх вчинили, здійснюється шляхом занесення працівником з обліково - реєстраційної роботи відомостей із статистичної картки в єдиний журнал обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини (додаток 8), присвоєння номера кримінальній справі та складання реєстру про передачу їх для обліку до обліково-реєстраційних підрозділів (форма реєстру встановлюється обліково-реєстраційними підрозділами на місцях). Для Служби безпеки України форма єдиного журналу обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини, розробляється самостійно.

6.4. Облік злочинів - реєстрація в Управлінні оперативної інформації, в обліково-довідкових підрозділах статистичних карток, що надійшли від нижчих підрозділів, у т.ч. в електронному вигляді та вне-

сення даних статистичних карток у державну звітність у вигляді цифрових показників.

Вважаються облікованими злочини, а також особа, яка його вчинила, і кримінальна справа, коли дані про них внесені в картку первинного обліку (або перенесені на магнітні носії), зареєстровані в журналі обліку злочинів, поставлені на централізований облік і включені до статистичної звітності обліково-реєстраційними підрозділами Головних управлінь, управлінь, управлінь на транспорті Міністерства внутрішніх справ України³, обліково-довідковими підрозділами обласних управлінь Служби безпеки України, військових прокуратур регіонів та інших органів.

7. Процес здійснення єдиного обліку злочинів.

Реєстрація злочинів, осіб, які їх вчинили, та кримінальних справ здійснюється працівниками з обліково-статистичної роботи на підставі документів первинного обліку - статистичних карток.

Дізнавач, слідчий негайно після прийнятого рішення на підставі постанови про порушення кримінальної справи на кожний виявлений ними у звітному періоді злочин, незалежно від того, коли цей злочин мав місце і встановлені чи не встановлені особи, які їх вчинили, заповнює статистичну картку форми 1 (на виявлений злочин).

Картка форми 1 складається негайно і в тих випадках, коли необхідно зареєструвати злочин, який раніше не був зареєстрований. Зокрема, у разі:

- прийняття до провадження кримінальної справи, порушеної судом, а також справи, що надійшла від військового прокурора, органів Служби безпеки та податкової міліції або навпаки;

- прийняття до провадження кримінальної справи, що надійшла від органів прокуратури чи внутрішніх справ інших областей, інших країн, якщо злочин, щодо якого вона порушена у даному звітному періоді, не був облікований і зареєстрований;

- звільнення особи, яка вчинила злочин, від кримінальної відповідальності у зв'язку з актом амністії;

- відновлення провадження у кримінальній справі, що раніше була закрита із зняттям злочину з обліку;

- приєднання до справи, що розслідується, матеріалів про інший злочин, який раніше не був зареєстрований або виявлений додатково в процесі розслідування;

³ Далі Головні управління, управління, управління на транспорті Міністерства внутрішніх справ України будуть іменуватися "ГУМВС, УМВС, УМВСТ МВС України", якщо інше не обумовлено в тексті.

- виділення кримінальної справи про злочин з іншої справи.

Картка в усіх випадках заповнюється особою (у т.ч. і прокурором), яка порушила кримінальну справу або винесла іншу постанову про одне з рішень, що наведені у даному пункті.

У разі, коли справа порушена судом і направлена для провадження попереднього слідства або дізнання, картку на виявлений злочин заповнює слідчий або працівник органу дізнання, який прийняв справу до провадження.

За поставленими в статистичній картці запитаннями посадова особа, що їх заповнює, фіксує виявлений злочин і несе відповідальність за достовірність цієї інформації, підписує цю статистичну картку і разом із матеріалами справи впродовж доби надає прокурору, який перевіряє законність прийнятого рішення та заповненої в статистичній картці інформації, підписує її і через секретаря, під підпис, передає її для реєстрації працівникові з обліково-реєстраційної та статистичної роботи. По справах МВС, прокуратури, податкової міліції статистичні картки передаються працівникам з обліково-реєстраційної та статистичної роботи міськрайлінорганів внутрішніх справ, у Службі безпеки України – до обліково-довідкового підрозділу.

Працівник з обліково-реєстраційної та статистичної роботи отримує в прокуратурі під підпис вказані статистичні картки і впродовж доби реєструє злочин в єдиному журналі обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини, та вносить відповідну інформацію до цих журналів.

Зареєстровані територіальними органами внутрішніх справ злочини, справи по яких перейшли за підслідністю військовим прокурорам, в органи Служби безпеки та податкової міліції, з обліку в територіальних органах знімаються і ставляться на облік у відповідних органах або навпаки.

Злочини, вчинені на території України військовослужбовцями, громадянами інших держав, обліковуються територіальними органами.

Злочини, по яких порушуються справи не інакше як за скаргою потерпілого, обліковуються судами. У тих випадках, коли прокурором чи судом визнано необхідним порушити справу і провести досудове розслідування чи дізнання, злочини обліковуються органом, який провів слідство чи дізнання.

Журнали обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини, ведуться в кожному відомчому підрозділі реєстрації і обліку злочинів. По справах, порушених працівниками прокуратури, МВС, податкової міліції, ці журнали (по можливості) ведуться окремо і окремо нумеруються.

Зареєструвавши в цьому журналі злочини і статистичні картки (довідки), працівник з обліково-реєстраційної та статистичної роботи заповнює їх 1-й розділ, підписує його та впродовж доби передає картки за реєстром до обліково-реєстраційного підрозділу, а також негайно передає ці дані електронною поштою.

В обліково-реєстраційних підрозділах ГУМВС, УМВС, УМВСТ МВС України ведуться контрольні журнали обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які їх вчинили, окремо по кожному району, місту, лінійному органу, в яких реєструється дата надходження статистичних карток і зазначена в них інформація про злочин.

Ці журнали ведуться для контролю за своєчасним надходженням первинної облікової документації, підбору окремих відомостей про злочини і наслідки їх розслідування та для інших довідкових завдань.

Працівник обліково-реєстраційного підрозділу ГУМВС, УМВС, УМВСТ МВС України, отримавши електронною поштою відомості про злочини, не ставить їх на облік без підтвердження статистичною картою. Отримавши статистичну картку, він зобов'язаний: зареєструвати її в контрольному журналі обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, що їх учинили; внести відповідну інформацію; затвердити її своїм підписом і нести відповідальність за неї.

На підставі обробки карток первинного обліку в обліково-реєстраційних підрозділах органів внутрішніх справ проводиться первинне формування статистичної звітності про злочинність.

В інших органах з невеликим обсягом такої інформації її обробка і узагальнення може проводитися без застосування ЕОМ.

Складена статистична звітність про злочини, осіб, які їх учинили, та про проведену роботу з розслідування підписується начальниками: Обліково-реєстраційного підрозділу та начальниками ГУМВС, УМВС, УМВСТ МВС України, начальниками управлінь податкової міліції Державної податкової адміністрації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, начальником обліково-довідкового підрозділу і начальником управління Служби безпеки України, військовим прокурором регіонів та інших органів і передається вищим органам за підвідомчістю та прокурорам областей, управлінню Держкомстату області.

В УОІ МВС України, в архівно-обліковій службі Служби безпеки України обробляються вказані звіти на ЕОМ, зведені статистичні показники у вигляді звітів, підписаних начальниками облікових підрозділів і керівників правоохоронних органів, надсилаються Держкомстату України, Генеральній прокуратурі України.

**Розділ III. ПРАВИЛА ЗАКРІПЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО
ЗЛОЧИННИ У СТАТИСТИЧНИХ КАРТКАХ (ДОКУМЕНТАХ
ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ), А ТАКОЖ РЕЄСТРАЦІЇ І ОБЛІКУ
ЗЛОЧИНІВ**

8. Обліковується як один злочин (складається одна картка на виявлений злочин) у випадках:

а) учинення одного злочину групою осіб у співучасті (ст. 26 КК України);

б) учинення злочину, який складається із декількох злочинних дій (бездіяльність) або посягання на різні об'єкти, якщо вони за законом кваліфікуються як один злочин;

в) учинення одного злочинного діяння, в результаті якого потерпілими є декілька осіб;

г) тривалий злочин, тобто вчинення одного злочинного діяння протягом визначеного часу;

д) продовжуваний злочин, тобто вчинення тотожних або однорідних злочинних дій, пов'язаних між собою єдиним умислом винуватого на досягнення єдиного злочинного результату, спільністю об'єкта і злочинними наслідками.

е) учинення двох чи більше різних злочинів однією злочинною дією (ідеальна сукупність), при цьому обліковується найтяжчий злочин.

9. Обліковується як два і більше злочинів (складаються дві і більше карток на виявлені злочини) у випадках:

а) сукупність злочинів (ст. 33 КК України), вчинення двох або більше злочинних дій, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті КК України (реальна сукупність);

б) неодноразове вчинення тотожних або однорідних злочинних діянь, якщо вони не мають ознак продовжуваного злочину (ст. 32 КК України);

в) одночасне вчинення декількох осіб без попереднього зговору злочинів, кваліфікованих за однією і тією ж статтею КК України, коли кожний учасник діяв незалежно від другого.

г) вчинення особою (групою осіб) двох і більше злочинів, що кваліфікуються за різними частинами однієї статті Кримінального кодексу, кожний з яких становить самостійний злочин.

10. При визначенні особливостей окремих видів злочинів необхідно керуватися Кримінальним кодексом України та постановами Пленуму Верховного Суду України.

11. Обліку в числі злочинів не підлягають дія або бездіяльність, що хоч формально і містить ознаки будь-якого діяння, передбаченого Кри-

мінальним кодексом України, але через малозначність не становить суспільної небезпеки, а тому не вважається злочином (ч. 2 ст. 11 КК).

12. Зареєстровані злочини підлягають зняттю з обліку, якщо відносно осіб, які їх вчинили, винесена мотивована постанова про направлення кримінальної справи до суду для вирішення питання про застосування примусових заходів медичного характеру (статті 226, 417 КПК України) або кримінальні справи по них закриті за таких підстав:

а) за відсутністю події злочину (п. 1 ст. 6 КПК);

б) за відсутністю в діянні складу злочину (п. 2 ст. 6 КПК), у тому числі за малозначністю діяння (ч. 2 ст. 11 КК);

в) у зв'язку з тим, що правопорушник не досяг на час вчинення суспільно небезпечного діяння віку, при досягненні якого відповідно до закону встановлено кримінальну відповідальність (п. 5 ст. 6, ст. 7-3 КПК);

г) за примиренням обвинуваченого, підсудного з потерпілим у справах, які порушуються не інакше як за скаргою потерпілого (п. 6 ст. 6 КПК);

д) за відсутністю скарги потерпілого, якщо справу може бути порушено не інакше, як за його скаргою (п. 7 ст. 6 КПК);

е) у зв'язку з тим, що відносно даної особи є вирок по тому ж обвинуваченню, що набрав законної сили, або ухвала чи постанова суду про закриття справи з тієї ж підстави, а також не скасована постанова органу дізнання, слідчого, прокурора про закриття справи по тому ж обвинуваченню (п.п. 9, 10 ст. 6 КПК);

ж) із закінченням строків давності, зазначених у ст. 49 КК України, якщо не встановлено особи, яка вчинила злочин (ст. 11-1 КПК);

и) за документами прокурорського реагування у зв'язку з необґрунтованою постановою на облік злочину.

13. Зареєстровані злочини залишаються на обліку у випадках, коли кримінальна справа закрити щодо померлого (п.8 ст.6 КПК), або направлена до суду для вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності:

а) внаслідок акту амністії, якщо він усуває застосування покарання за вчинене діяння, а також у зв'язку з помилуванням окремих осіб (п. 4 ст. 6 КПК);

б) при звільненні винного від кримінальної відповідальності внаслідок зміни обстановки (ст. 7 КПК);

в) при звільненні винного від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям (ст. 7-2 КПК);

г) внаслідок звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням обвинуваченого з потерпілим, із застосуван-

ням до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру, з передачею особи на поруки (ст. ст.8, 9, 10 КПК);

д) щодо конкретної особи за недоведеністю її участі у вчиненні злочину при наявності події злочину, справа по якому зупинена провадженням;

е) із закінченням строків давності щодо особи, яка вчинила злочин (ст. 11-1 КПК).

Розділ IV. ОБЛІК ОСІБ, ЯКІ ВЧИНИЛИ ЗЛОЧИНИ

14. Облік осіб, які вчинили злочини, ведеться шляхом заповнення особою, яка проводить розслідування справи, статистичної картки форми 2.

Обліку підлягають усі особи, які вчинили злочини, якщо у справах прийняті такі рішення:

а) прокурором затверджено обвинувальний висновок і кримінальна справа направлена прокурором до суду (ст. 232 КПК);

б) прокурором складено обвинувальний висновок і кримінальна справа направлена до суду відповідно до ст. 430 КПК.

Обліку також підлягають особи, які вчинили злочини, але щодо яких кримінальні справи закриті щодо померлого обвинуваченого (п.8 ст.6 КПК) або направлені до суду для вирішення питання про звільнення їх від кримінальної відповідальності за таких підстав:

а) внаслідок акту амністії (п. 4 ст. 6 КПК);

б) внаслідок зміни обстановки (ст. 7 КПК);

в) у зв'язку з дійовим каяттям (ст. 7-2 КПК);

г) у зв'язку з примиренням обвинуваченого з потерпілим, із застосуванням до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру, з передачею особи на поруки (ст. ст. 8, 9, 10, КПК);

д) із закінченням строків давності (ст. 11-1 КПК).

У разі винесення судом виправдувального вироку або закриття кримінальних справ за пунктами 1, 2, 5, 6, 7, 9, 10 і 11 статті 6, статей 7-3, 100, 421 КПК особи по цих справах знімаються з обліку.

Розділ V. ОБЛІК КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ

Кримінальна справа повинна бути зареєстрована впродовж доби після винесення постанови про її порушення.

15. Рух кримінальної справи в процесі розслідування обліковується на підставі статистичної картки про рух кримінальної справи форми 3, що заповнюється прокурором, слідчим або працівником органу дізнання негайно після прийняття у справі (матеріалах) рішення про:

а) порушення кримінальної справи;

б) об'єднання кримінальних справ;

в) прийняття кримінальної справи до провадження: після скасування прокурором постанови про відмову в порушенні кримінальної справи, за постановою або ухвалою суду, при передачі справи із іншого органу, після повернення справи для додаткового розслідування та після відновлення слідства в закритій або зупиненій справі та в інших випадках;

г) направлення справи за підслідністю;

д) при направленні до суду та закриття справи;

е) зупинення справи;

ж) відновлення слідства в закритій або зупиненій справі за п.1 ст. 206 (ст. 207), п.2 ст. 206 (ст. 208), п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК;

и) вилучення прокурором справи і передачі її для розслідування іншому органу;

к) повернення справи на додаткове розслідування прокурором або судом;

л) продовження строку розслідування;

м) пред'явлення для ознайомлення матеріалів справи обвинуваченому та його захиснику;

н) виділення в окреме провадження справи відносно одного або декількох обвинувачених.

У випадках прийняття прокурором рішень, зазначених у п.п. «и», «к» цього розділу у справах, що розслідуються слідчими або органом дізнання, картка форми 3 заповнюється особисто прокурором.

Картки по кримінальних справах подаються до відповідних органів внутрішніх справ для внесення необхідних відомостей до журналу обліку злочинів, кримінальних справ та осіб, які вчинили злочини, та подальшої передачі до обліково-реєстраційних підрозділів органів внутрішніх справ.

Облік кримінальних справ здійснюється тим же обліково-реєстраційним підрозділом, який веде облік злочинів.

Розділ VI. ОБЛІК СУДОВИХ РІШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ, НАПРАВЛЕНИХ ДО СУДУ

16. Відомості про судові рішення у кримінальних справах, направлених до суду, заповнюються в журналах обліку злочинів на підставі довідок про наслідки розгляду кримінальної справи судом (форма б).

Для одержання таких довідок прокурор, слідчий, які проводили розслідування, при направленні справи або матеріалу до суду повинен

підшити на початку справи чи матеріалів бланк довідки на кожного обвинуваченого з відображенням його анкетних даних.

Ці довідки з усіх розглянутих справ надсилаються судами до органів внутрішніх справ та податкової міліції, слідчих підрозділів органів Служби безпеки України за місцем проведення слідства не пізніше 5-ти робочих днів з дня набрання рішенням суду (вироком, постановою, ухвалою) законної сили чи повернення справи після розгляду судом апеляційної інстанції (касаційної інстанції – у випадку винесення вироку апеляційним судом).

Підрозділи податкової міліції після одержання довідок за формою 6 направляють їх до міськрайлінорганів внутрішніх справ за місцем реєстрації кримінальних справ.

Міськрайліноргани внутрішніх справ, слідчі підрозділи органів Служби безпеки України, військові прокуратури після одержання цих довідок вносять відомості про судимість у журналі обліку злочинів і не пізніше 3-х робочих днів з дня надходження довідок пересилають їх до обліково-реєстраційних підрозділів для використання цих документів при статистичному і оперативному – довідковому обліку осіб, які вчинили злочини.

Розділ VII. ВІДОБРАЖЕННЯ В ДЕРЖАВНІЙ ТА ВІДОМЧІЙ СТАТИСТИЧНІЙ ЗВІТНОСТІ ПОКАЗНИКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗСЛІДУВАННЯ І РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИНІВ

17. Дані про розкриття злочинів визначаються за кінцевими наслідками розслідування кримінальних справ. Розкритим враховується злочин, кримінальна справа по якому закінчена розслідуванням і по якій прийнято одне з таких рішень:

а) прокурором затверджено обвинувальний висновок і кримінальна справа направлена до суду в порядку ст.232 КПК України;

б) особа, яка вчинила злочин, встановлена, але за згодою прокурора на підставі статей 7-2, 8, 9, 10 КПК України кримінальна справа направлена до суду для вирішення питання про звільнення цієї особи від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям, з примиренням обвинуваченого з потерпілим, із застосуванням до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру, з передачею особи на поруки;

в) особа, яка вчинила злочин, відома і є достатньо доказів, які вказують на вчинення злочину цією особою, але кримінальна справа щодо цієї особи направлена до суду для вирішення питання про звільнення від кримінальної відповідальності згідно з п. 4 ст. 6, 11-1 КПК Украї-

ни, внаслідок акту амністії, якщо він усуває застосування покарання за вчинене діяння чи у зв'язку із закінченням строків давності;

г) кримінальна справа за згодою прокурора направлена до суду для вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності на підставі ст. 7 КПК України внаслідок зміни обстановки;

д) кримінальна справа закрита на підставі п.8 ст.6 КПК України щодо померлого обвинуваченого;

е) прокурором складено обвинувальний висновок і кримінальна справа направлена до суду відповідно до ст.430 КПК України.

До числа розкритих злочинів враховується злочин, по якому у звітному періоді, незалежно від року порушення кримінальної справи, представлені заповнені документи первинного обліку про наслідки розслідування злочину (картка форми 1.1) і на особу, що вчинила злочин (картка форми 2), підписані відповідним прокурором чи його заступником.

Відсоток розкритих злочинів визначається співвідношенням числа розкритих злочинів, помноженого на 100, до суми числа розкритих і нерозкритих злочинів.

18. Нерозкритим є злочин, кримінальна справа по якому зупинена за п.1 ст. 206 (ст. 207), п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК України (коли місцезнаходження обвинуваченого невідоме або коли не встановлена особа, яка вчинила злочин) у звітному періоді. До числа нерозкритих враховуються злочини, справи по яких вперше зупинені в даному звітному періоді, незалежно від часу порушення кримінальних справ і часу реєстрації даних злочинів.

Крім того, до числа нерозкритих злочинів включаються також злочини, у справах по яких з моменту порушення пройшло більше двох місяців, але не представлено документів первинного обліку про пред'явлення обвинувачення або продовження чи зупинення слідства за нерозшуком або не встановленням осіб, які вчинили злочини, та злочини, за вчинення яких з моменту пред'явлення обвинувачення пройшло більше двох місяців, але не представлено документів первинного обліку про прийняття рішення по кримінальній справі.

Відомості про нерозкриті злочини рахуються обліково-реєстраційними підрозділами на підставі статистичних карток про зупинення слідства за п.1 ст. 206 (ст. 207), п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК України форм 1.1, 3 з доповненнями даних, зазначених у частині другій цього пункту.

Відсоток злочинів, що залишились нерозкритими у звітному періоді, визначається співвідношенням числа нерозкритих злочинів, помноженого на 100, до суми числа розкритих і нерозкритих злочинів.

Інформаційні підрозділи правоохоронних органів зобов'язані щомісяця робити розрахунки звітних показників про розкриті та нерозкриті злочини відповідно до вимог даної Інструкції.

Злочини, у справах яких досудове слідство зупинено у випадках, коли місцезнаходження обвинуваченого невідоме або коли не встановлено особу, яка вчинила злочин, знімаються з обліку зупинених не в момент відновлення слідства, а лише по закінченій розслідуванням справі та коли до обліково-реєстраційних підрозділів надійшли документи первинного обліку про розкриття злочину (картка форми 1.1, 2).

19. З метою контролю за процесом розкриття злочинів та прийняття відповідних заходів передбачено облік злочинів, по яких особам пред'явлено обвинувачення у їх вчиненні. Облік цих злочинів здійснюється на підставі статистичної картки форми 4. Статистична картка форми 4 заповнюється особою, яка проводить розслідування кримінальної справи для пред'явлення обвинувачення в порядку ст. 140 КПК України особам, щодо яких винесено постанову про притягнення як обвинуваченого по даному злочину. Картка складається на кожний злочин.

Прокурор (заступник прокурора) підписує картку форми 4 тільки за умови представлення до прокуратури згідно з вимогами закону копії постанови про пред'явлення особі обвинувачення і коли впевниться, що дійсно по зареєстрованому злочину пред'явлено обвинувачення у його вчиненні вказаній у картці особі (особам) згідно зі ст. 140 КПК України.

У разі винесення постанови про притягнення особи як обвинуваченої, місце перебування якої не встановлено, статистична картка форми 4 не складається. При зупиненні досудового слідства в таких кримінальних справах на підставі п. 1 ст. 206 (ст. 207) КПК України особа, яка провадить розслідування, зобов'язана скласти картки форм 1.1 і 3.

Зняття з обліку злочинів, по яких особам пред'явлено обвинувачення, здійснюється на підставі карток форм 1.1, 3, коли вона подається у випадках закриття справи за відсутністю події, складу злочинів або інших підстав, які виключають оцінку діяння як злочинного⁴. Зупинення за п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК України виключає злочин з числа розкритих.

Ефективність роботи правоохоронних органів з контролю за розкриттям злочинів визначається питомою вагою злочинів, за вчинення яких особам пред'явлено обвинувачення у звітному періоді. До числа

⁴ Див. пункт 12 Інструкції про єдиний облік злочинів.

злочинів, за вчинення яких особам пред'явлено обвинувачення, враховуються злочини, по яких у звітному періоді, незалежно від року порушення кримінальної справи, представлені заповнені документи первинного обліку про пред'явлення обвинувачення особам, які їх вчинили (картка форми 4).

Питома вага злочинів, за вчинення яких особам пред'явлено обвинувачення у звітному періоді, визначається співвідношенням числа злочинів, за вчинення яких особам пред'явлено обвинувачення у звітному періоді, помноженого на 100, до суми числа злочинів, за вчинення яких особам пред'явлено обвинувачення у звітному періоді, числа злочинів, кримінальні справи по яких зупинені за п.1 ст. 206 (ст. 207), п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК України (коли місцезнаходження обвинуваченого невідоме або коли не встановлена особа, яка вчинила злочин) у звітному періоді та числа злочинів, у справах по яких з моменту порушення пройшло більше двох місяців, але не представлено документів первинного обліку про пред'явлення обвинувачення або продовження чи зупинення слідства за не розшуком або не встановленням осіб, які вчинили злочини.

20. Разом із розкриттям злочинів у звітному періоді визначається результативність роботи правоохоронних органів по розкриттю злочинів минулих років. До категорії нерозкритих злочинів минулих років належать злочини, справи по яких зупинені за п.1 ст. 206 (ст.207), п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК України у попередні роки і у звітному періоді не подані документи первинного обліку про їх розкриття.

Відсоток розкриття злочинів минулих років визначається співвідношенням числа злочинів минулих років, кримінальні справи по яких закінчені розслідуванням у звітному періоді, помноженого на 100, до залишку нерозкритих злочинів минулих років на початок звітної періоду за виключенням злочинів минулих років, які зняті з обліку у звітному періоді.

Розділ VIII. ПОРЯДОК РЕЄСТРАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ, КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ ТА ОСІБ, ЯКІ ВЧИНИЛИ ЗЛОЧИНИ

21. Злочини реєструються в єдиному журналі обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини, на підставі карток на виявлений злочин (форма 1) за порушеними кримінальними справами, справами направленими прокурором до суду відповідно до ст. 430 КПК та в інших випадках, які зазначені в пункті 7 Інструкції.

Відомості про виявлені злочини коригуються за даними картки про наслідки розслідування злочину (форма 1.1), картки на особу, яка вчи-

нила злочин (форма 2) і картки про рух кримінальної справи (форма 3), а також картки на злочин, за вчинення якого особі пред'явлено обвинувачення (форма 4), довідки про наслідки розгляду кримінальної справи судом (форма 6).

Відомості про осіб, що вчинили злочини, в журнал обліку злочинів заносяться на підставі карток про цих осіб (форма 2). Ці відомості коригуються за даними карток про наслідки розслідування злочину (форми 1.1) та довідки про наслідки розгляду кримінальної справи судом (форма 6).

Дані про рух кримінальних справ записуються в журналі з карток форми 3.

Дані про порушення кримінальних справ і їх рух повинні реєструватися в єдиному журналі обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини, не пізніше 24-х годин з моменту надходження відповідних карток.

Управління (відділи) оперативної інформації та інші обліково-реєстраційні підрозділи органів внутрішніх справ для реєстрації кримінальних справ щорічно виділяють районним, транспортним органам внутрішніх справ та оперативним відділам установ виконання покарань, які ведуть розслідування у кримінальних справах, необхідну кількість реєстраційних номерів. У районі кількість виділених номерів з урахуванням обсягу роботи розподіляється між органами внутрішніх справ, податкової міліції та органами прокуратури, про що повідомляється в Управління (відділи, відділення) оперативної інформації.

Слідчий (працівник дізнання) органу внутрішніх справ і податкової міліції одночасно із заповненням картки на виявлений злочин отримує в органі внутрішніх справ порядковий номер справи. Слідчий прокуратури отримує порядковий номер справи, яку прийнято ним до провадження, в прокуратурі.

Справи, що надходять для розслідування із органів прокуратури до органів внутрішніх справ чи податкової міліції або з органів внутрішніх справ чи податкової міліції до органів прокуратури даного району (міста), а також справи, що надійшли за підслідністю по територіальності з одного району (міста) в інший район (місто) тієї ж області, вдруге не реєструються і закінчуються провадженням за номером первинної реєстрації.

Злочини по кримінальних справах, виділені з інших справ (якщо раніше злочини по цих справах були зняті з обліку), ставляться на облік.

Злочини по кримінальних справах, що надійшли для провадження розслідування з органів прокуратури і внутрішніх справ інших держав

за місцем вчинення злочину, органів суду, податкової міліції, Служби безпеки України та військової прокуратури, знімаються з обліку в цих органах і реєструються в територіальних органах внутрішніх справ, як вперше порушені справи.

Злочини по кримінальних справах, відновлені для провадження додаткового розслідування, вдруге не реєструються. Не підлягають реєстрації кримінальні справи, що надійшли з інших органів для виконання окремих доручень (допит, очна ставка тощо).

Якщо кримінальні справи об'єднуються в одну справу у зв'язку з тим, що злочини, вчинені однією і тією ж особою, то в журналах обліку злочинів робляться відповідні позначки про об'єднання цих справ, але зміни у звітність про кількість зареєстрованих злочинів не вносяться.

У разі пересилки кримінальної справи в іншу область, Автономну Республіку Крим для розслідування за місцем вчинення злочину, Управління (відділ) оперативної інформації або інший обліково-реєстраційний підрозділ надсилає облікові картки та повідомлення про направлення кримінальної справи до відповідного обліково-реєстраційного органу. Останній реєструє цей злочин після з'ясування, чи не був він облікований раніше.

На централізований облік у поточному звітному періоді також повинні ставитись і відображатись у відповідних статистичних звітах усі злочини, кримінальні справи по яких порушені у попередньому звітному році, які надійшли за підслідністю з інших органів, де вони у зв'язку з цим були зняті з обліку. У разі повернення таких справ до того органу, який раніше надсилав справу, злочини повинні бути відновлені на обліку в цьому органі і у тому звітному періоді, коли справу було повернуто.

У разі, коли в кримінальній справі розслідується декілька злочинів, що вчинені на території різних областей, слідчий (працівник дізнання), у провадженні якого знаходиться справа, направляє картки до обліково-реєстраційного підрозділу органів внутрішніх справ для обліку злочинів за місцем їх вчинення (де вони обліковуються незалежно від будь-якої місцевої нумерації кримінальних справ).

При реєстрації злочинів у кримінальній справі прокуратури в журналі обліку проставляється номер справи з додаванням літер «ПР», а у кримінальній справі податкової міліції – «ПМ».

Додатково виявлені у процесі розслідування злочини реєструються в журналі з зазначенням наступного порядкового номера запису та номера справи, за якою вони виявлені. У журналі цей додатковий злочин позначається літерами «ДВ».

При заповненні картки на додатково виявленій злочин слід мати на увазі, що додатковою вважається картка, складена на виявленій у процесі розслідування у цій справі інший, раніше не зареєстрований злочин, якщо їх розслідування об'єднано в одну справу.

Установлені єдині документи первинного обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, що вчинили злочини (статистичні картки форм 1, 1.1, 1.2, 2, 3, 4 та довідки ф. 6), призначені для автоматизованої обробки на ЕОМ.

Обліково - реєстраційні підрозділи, за погодженням з прокуратурами Автономної Республіки Крим, областей, міст, інших прирівняних до них прокурорів, при обробці статистичної інформації можуть використовувати засоби ЕОМ для ведення єдиних журналів обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини, та контрольних журналів на магнітних носіях. В кінці звітної періоду ця інформація роздруковується і зберігається в окремій справі працівника з обліково-реєстраційної та статистичної роботи.

Документи первинного обліку злочинів зберігаються в обліково-реєстраційних підрозділах органів внутрішніх справ впродовж одного року після складання на їх підставі статистичної звітності про злочинність та даних щодо осіб, які вчинили злочини, за умови, що по справах, які направлені до суду, надійшли довідки за формою 6 та по закритих кримінальних справах при їх наявності в архівах інформаційного підрозділу.

Документи первинного обліку про злочини, по яких кримінальні справи зупинені за п.1 ст. 206 (ст.207), п.3 ст. 206 (ст. 209) КПК знищенню не підлягають і вони зберігаються до закінчення кримінальної справи.

Реєстрація злочинів, осіб, що їх вчинили, кримінальних справ в органах внутрішніх справ на транспорті, обліково-довідкових підрозділах обласних управлінь Служби безпеки України, військових прокуратурах регіонів проводиться у тому ж порядку, як і в міськрайорганах внутрішніх справ.

Розділ ІХ. ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ І ПОДАННЯ ДОКУМЕНТІВ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ

22. За прийнятими рішеннями про виявлені злочини і осіб, які їх вчинили, заповнені статистичні картки форм 1, 1.1, 1.2, 2, 3, 4 підписуються: слідчими (у справах, що розслідуються слідчими органів внутрішніх справ та податкової міліції), начальниками органів внутрішніх справ та податкової міліції (у справах, що розслідуються

дізнавачами); прокурорами або їх заступниками. У справах, що розслідуються слідчими прокуратури, картки підписують слідчий та прокурор. Такий же порядок підпису статистичних карток відноситься і до Служби безпеки України, військових прокуратур.

23. Заповнення карток на виявленій злочин та інших документів первинного обліку повинно провадитися розбірливо, без скорочень. Прізвище, ім'я та по батькові особи, яка вчинила злочин, записуються друкованими літерами. Прізвище осіб, які підписують картку, повинні вказуватися повністю і чітко.

Відповіді на поставлені в облікових документах запитання повинні чітко відповідати наявним матеріалам і ясно відображати суть справи. Виправлення і дописування в облікових документах обумовлюються особами, які їх підписали.

У числі осіб, які раніше вчиняли злочини, обліковуються всі особи, які раніше скоїли злочини, незалежно від того, були вони засуджені чи звільнялись від кримінальної відповідальності за не реабілітуючих підстав (ст. 7, 7-2, 8, 9, 10 КПК України), а також незалежно від того, погашена чи знята з них судимість, або закривалась щодо них справа у зв'язку з застосуванням акта амністії та із закінченням строків давності (п. 4 ст. 6, 11-1 КПК України).

З цієї категорії виділяються особи, щодо яких, згідно із законом, судимість не знята і не погашена.

Прокурор, слідчий прокуратури, слідчі і працівники дізнання органів внутрішніх справ, податкової міліції після прийняття рішення про злочин, особу, яка його вчинила, чи рішення по кримінальній справі, повинні негайно скласти документи первинного обліку за формами 1, 1.1, 1.2, 2, 3, 4 і особисто їх підписати. Після заповнення розділів картки начальником органу внутрішніх справ, податкової міліції і підписання ним картки, реєстрації злочину в єдиному журналі обліку, слідчі і працівники органу дізнання впродовж доби повинні подати ці картки прокурору для підписання разом з кримінальною справою.

Картки, які заповнені прокурором, підписуються тільки ним.

Прокурори або їх заступники при отриманні статистичних карток (документів первинного обліку) повинні перевірити відповідність даних у картках процесуальним документам справи і підписати ці картки при наявності копій процесуальних документів, котрі залишити в прокуратурі.

Підписані прокурором або його заступником документи первинного обліку передаються негайно після підписання безпосередньо працівнику з обліково - реєстраційної та статистичної роботи міськрайлі-

норгану внутрішніх справ під підпис у спеціальному журналі (форма журналу для органів прокуратури встановлена вказівкою Генпрокуратури України від 30.09.92 р. №11-40).

Якщо прокурор не погоджується з прийнятим слідчим або органом дізнання рішенням по справі, то він документи первинного обліку не підписує.

Працівник з обліково – реєстраційної та статистичної роботи міськрайліноргану внутрішніх справ після одержання в прокуратурі документів первинного обліку повинен зробити в них необхідні відмітки, внести записи до єдиного журналу обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які їх вчинили (або перевірити ці записи, якщо вони були внесені раніше) і впродовж доби направити картки безпосередньо до обліково-реєстраційного підрозділу органів внутрішніх справ.

Якщо міськрайлінорган внутрішніх справ знаходиться у тому ж місці, де й обліково-реєстраційний підрозділ, то документи первинного обліку передаються працівником з обліково-реєстраційної та статистичної роботи міськрайліноргану внутрішніх справ до обліково-реєстраційного підрозділу особисто під підпис у спеціальному реєстрі, в якому повинні бути зазначені: назва картки, номер справи та дата одержання карток працівником УОІ (ВОІ).

Якщо міськрайлінорган внутрішніх справ і обліково-реєстраційний підрозділ розміщені в різних населених пунктах, то працівник з обліково-реєстраційної та статистичної роботи може надіслати документи первинного обліку керівнику обліково-реєстраційного підрозділу поштою з супровідним листом, в якому зазначаються ті ж самі реквізити, що й у реєстрі.

Реєстри та копії супровідних листів зберігаються у діловодстві працівника з обліково-реєстраційної та статистичної роботи міськрайлінорганів внутрішніх справ на протязі одного року після складання річних звітів.

Працівнику з обліково-реєстраційної та статистичної роботи міськрайліноргану внутрішніх справ забороняється передавати будь-якому підписані прокурором картки для внесення в них змін чи доповнень без відома прокурора. Скасувати облік картки може лише той прокурор, який її підписав, або прокурор вищого рівня. Обліково-реєстраційні підрозділи органів внутрішніх справ зобов'язані негайно обліковувати всі документи первинного обліку, що надійшли.

У разі відсутності підпису прокурора чи неможливості врахувати картку у зв'язку з неналежним її оформленням вона повертається для

до оформлення через відповідного прокурора з забезпеченням контролю за її поверненням до УОІ (ВОІ).

Такий же порядок руху документів первинного обліку для інших правоохоронних органів, які зазначені в цій Інструкції.

Забезпечення органів прокуратури і внутрішніх справ бланками обліково-реєстраційних документів покладається на МВС України. Інші правоохоронні органи забезпечують підлеглі органи обліковою документацією самостійно.

Розділ X. КОНТРОЛЬ ТА НАГЛЯД

24. Начальники міськрайлінорганів внутрішніх справ, податкової міліції та начальники слідчих підрозділів органів внутрішніх справ, податкової міліції усіх рівнів, а також міські, районні міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури, начальники слідчих підрозділів прокуратур областей, інших прирівняних до них прокуратур, начальники слідчих відділів, управлінь прокуратур областей, Автономної Республіки Крим та інших спеціалізованих прокуратур відповідають за забезпечення своєчасного, точного і повного складання та надання реєстраційних документів, а також за стан державного і відомчого обліку злочинів.

Районні, міські та інші прокурори на правах районних здійснюють нагляд за тим, щоб жоден злочин, про який відомо прокуратурі і органам розслідування, не залишився не зареєстрованим.

25. Прокурори, начальники ГУМВС, УМВС, УМВСТ, начальники слідчих підрозділів та органів дізнання Служби безпеки України, податкової міліції зобов'язані забезпечити чітке виконання цієї Інструкції підлеглими їм органами і посадовими особами, вживати належних заходів до усунення порушень обліково – реєстраційної дисципліни та притягувати до відповідальності посадових осіб, які винні в приховуванні від обліку злочинів та перекручуванні звітних даних.

Начальники обліково-реєстраційних підрозділів несуть персональну відповідальність за повноту і своєчасність відображення в державній звітності про злочинність показників, які мають місце в надісланих реєстраційних документах.

26. Працівники органів прокуратури, внутрішніх справ, податкової міліції, органів Служби безпеки, на яких покладена робота з реєстрації, зобов'язані:

- контролювати своєчасність надання слідчими і працівниками органів дізнання реєстраційних документів;
- перевіряти правильність їх складання і направляти у визначені терміни до відповідних обліково-реєстраційних підрозділів;

- інформувати начальника відповідного суб'єкта реєстрації і обліку злочинів про виявлені порушення в реєстраційно-обліковій роботі.

Відповідальність за повноту і достовірність заповнення реєстраційних документів, а також за своєчасність їх направлення до обліково — реєстраційних підрозділів покладається на керівників суб'єктів обліку.

27. Документи первинного обліку, передбачені цією Інструкцією, підлягають пред'явленню прокурору на першу його вимогу. Реєстраційні документи, які надані прокурору для перевірки повноти та достовірності відомостей, що містяться у них, повинні повертатися до обліково-реєстраційних підрозділів правоохоронних органів у десятиденний термін.

Відділ статистики Генеральної прокуратури України
УОІ МВС України
Архівно-облікова служба СБ України
Податкова міліція ДПА України
Військова прокуратура

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державної
судової адміністрації України
18.03.2004 № 32/04

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
05.04.2004 за № 417 / 9016

ІНСТРУКЦІЯ

щодо заповнення статистичної картки на особу, стосовно якої судом розглянуто кримінальну справу

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція регламентує методику заповнення статистичної картки на особу, стосовно якої судом розглянуто кримінальну справу (далі — статкартка), що є первинним документом для складання статистичних звітів за вироками (постановами, ухвалами) суду, які набрали законної сили, порядок роботи з нею від моменту заповнення до передання її в архів.

1.2. Викладені в Інструкції правила ґрунтуються на вимогах чинного законодавства, в тому числі кримінального права та процесу.

За дотримання вимог цієї Інструкції відповідає працівник апарату суду, на якого покладено обов'язки з ведення судової статистики, а контроль за цією ділянкою роботи здійснює голова суду.

1.3. Статкартка заповнюється працівником апарату суду (консультантом суду, помічником голови суду, помічником судді, спеціалістом з судової статистики), на якого такі обов'язки покладено головою суду чи особою, яка виконує його обов'язки, відповідно до чинного законодавства.

1.4. Статкартка заповнюється одразу ж після винесення судового рішення тільки стосовно осіб, щодо яких до суду на розгляд надійшли кримінальні справи з обвинувальними висновками або з постановами про застосування примусових заходів медичного характеру чи стосовно яких судом порушено кримінальні справи в порядку статті 27 Кримінально-процесуального кодексу України (далі — КПК України).

Не заповнюється статкартка на осіб, стосовно яких справу повернуто прокурору в порядку статті 232 КПК України, а також стосовно яких справу направлено за підсудністю.

На кожну особу, стосовно якої розглядалася кримінальна справа, заповнюється окрема статкартка.

2. Структура статкартки

2.1. Статкартка складається з п'яти розділів:

I. Відомості про особу на момент учинення злочину;

II. Відомості про злочин;

III. Відомості про судові рішення;

IV. Відомості про апеляційне провадження;

V. Відомості про касаційне провадження.

2.2. Статкартка містить **26 пунктів**, позначених одним чи кількома квадратами. Кожний пункт складається з показників, що мають цифрові значення.

2.3. Основний принцип заповнення полягає в тому, що в квадраті кожного пункту обов'язково проставляється цифрове значення, включаючи "0". У тих випадках, коли вказані ознаки, перелічені в пункті, відсутні, ставиться "0". Наприклад, якщо злочин учинила особа старше 18 років, квадрати **пунктів 8, 9, 10**, що стосуються неповнолітніх, заповнюються нулями. Якщо злочин учинив військовослужбовець, то військовими судами в **пунктах 4, 5, 6** проставляється цифрове значення, відмінне від нуля, інші ж суди в цих пунктах проставляють "0".

3. Порядок заповнення статкартки

3.1. Загальні положення

3.1.1. Заповнення статкартки починається із заповнення українською мовою друкованими літерами прізвища, імені, по батькові особи, стосовно якої розглядається кримінальна справа, номера кримінальної справи, кодівих позначень регіону, суду і судді — головуючого в судовому засіданні.

3.1.2. Коди регіонів (Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя тощо) заповнюються згідно з кодифікатором, що є в записі програми обробки статкартки.

Коди судів і суддів визначаються в кінці року на наступний календарний рік відповідним територіальним управлінням державної судової адміністрації (далі — територіальне управління ДСА), військовим апеляційним судом регіону, Військово-Морських Сил України (далі — військовий апеляційний суд), виходячи з порядкових номерів переліку найменувань судів області, регіону.

Наприклад, у суді, що є на 7-му місці в мережі місцевих судів, працює 5 суддів, код суду буде "07", а суддів — відповідно від "01" до "05", при цьому в голови суду код "01", а в інших — від "02" до "05" (прізвища записуються в алфавітному порядку). У разі звільнення судді з посади судді даного суду вільний код залишається до кінця календарного року, а в разі призначення нового судді — визначається код, наступний за тим, що був наданий останнім у даному суді (у нашому прикладі — "06").

Код апеляційного суду в кожному випадку дорівнює "90".

3.1.3. Продовжуючи заповнювати наступні поля статкартки, необхідно визначити статтю Кримінального кодексу України (далі — КК України), за якою облікувати особу в розділах I та II, а також у **пунктах 17, 18 „в”** розділу III.

Для цього насамперед необхідно визначити статус особи, якого вона набуває після набрання чинності судовим рішенням: особа буде вважатися засудженою; виправданою; такою, до якої застосовано примусові заходи медичного характеру; такою, стосовно якої провадження в справі закрито; такою, відносно якої справу повернуто прокурору в порядку статті 249¹ КПК України чи направлено на додаткове (досудове) розслідування. Після цього облікувати особу за тією статтею КК України, за якою винесено таке судові рішення.

Якщо згадане судові рішення винесено за кількома статтями КК України, то в розділах I і II статкартки проставляються цифрові значення, що відповідають злочину, за який передбачено більш суворе покарання, тобто особа обліковується за тією статтею КК України, яка передбачає більш суворе покарання.

Наприклад, особу засуджено за частиною 1 статті 160, частиною 2 статті 161 КК України; за частиною 1 статті 176 КК України виправдано, а за частиною 2 статті 177 КК України провадження в справі закрито. Статус особи — особа засуджена, а оскільки її засуджено за двома статтями КК України, необхідно визначити за якою саме проводити облік. Для цього потрібно визначити якої статті верхня межа санкції більша, тобто переглянути КК України. У нашому прикладі верхня межа санкції частини 1 статті 160 КК України — 3 роки позбавлення волі, а частини 2 статті 161 КК України — 5 років, тобто облік проводити за частиною 2 статті 161 КК України.

3.1.4. У разі внесення апеляційною інстанцією змін до кваліфікації злочинів чи до результатів розгляду справи, що потягне за собою зміну обліку особи, передбаченого **пунктом 3.1.3** цієї Інструкції, облік ведеться з урахуванням цих змін.

3.2. Розділ І. Відомості про особу на момент учинення злочину

3.2.1. Заповнюючи **пункт 2**, потрібно мати на увазі, що вік ураховується за числом виповнених повних років. Особа вважається такою, яка досягла певного віку, не в день народження, а починаючи з наступної доби.

3.2.2. Неповнолітньою вважається особа, яка не досягла 18 років.

Якщо особа притягується до відповідальності за декілька злочинів, один з яких учинено в неповнолітньому віці, а інші злочини - після досягнення повноліття, особу слід вважати неповнолітньою лише тоді, коли в неповнолітньому віці вчинений злочин, за який передбачено більш суворе покарання.

3.2.3. Заповнюючи **пункт 3**, слід зараховувати:

до робітників - осіб, які на момент учинення злочину безпосередньо були зайняті в процесі виробництва матеріальних цінностей, а також осіб, які були зайняті переміщенням вантажів, перевезенням пасажирів, наданням комунальних послуг, а також телеграфістів, операторів зв'язку, радіооператорів, фотооператорів, операторів обчислювальних, копіювальних та розмножувальних машин, членів екіпажів морських суден виробничого флоту, офіціантів, склаграфістів (ротаторників), склопротиральників, дезінфекторів, машиністів, водіїв, садівників, ліфтерів, гардеробників, швейцарів, кур'єрів, кастелянш, опалювачів, маркувальників, вагарів, возіїв, конюхів, кучерів, двірників, прибиральників територій і приміщень тощо;

до державних службовців (для вимог цієї Інструкції) - осіб, яким на момент учинення злочину присвоєно ранг державного службовця, а також депутатів усіх рівнів (народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати сільських, селищних, міських, районних, обласних рад); сільських, селищних, міських голів та голів районних, обласних, районних у місті рад; осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, які проходять державну службу в підрозділах органів внутрішніх справ, яким відповідно до чинного законодавства присвоєно спеціальні звання міліції (підрозділи: кримінальної міліції, міліції громадської безпеки, транспортної міліції, державної автомобільної інспекції, міліції охорони, спеціальної міліції); прокурорів усіх рівнів, їх заступників, помічників, слідчих прокуратури; суддів; посадових осіб системи органів державної податкової служби, митної служби, державної контрольно-ревізійної служби, рибоохорони, державної лісової охорони, інших органів, що здійснюють правоохоронні функції;

до інших службовців — осіб, які не належать до державних службовців, але які на момент учинення злочину виконували адміністративно-гос-

подарські та організаційно-розпорядчі обов'язки або виконували такі обов'язки за спеціальним повноваженням: керівники колективних чи приватних підприємств та організацій, їх заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами, їх заступники), керівники ділянками робіт (майстри, виконавці робіт, бригадири), а також інших службовців;

до військовослужбовців - осіб, які на момент учинення злочину проходили військову службу (кадрову, строкову, надстрокову чи за контрактом) у Збройних Силах України та інших військових формуваннях;

до лікарів, фармацевтів — осіб, які на момент учинення злочинів були лікарями чи фармацевтами, у тому числі ті, які займалися приватною медичною чи фармацевтичною практикою як різновидами підприємницької діяльності;

до працівників засобів масової інформації — журналістів, редакторів, кореспондентів, інших працівників засобів масової інформації;

до приватних підприємців - осіб, які зареєстровані суб'єктами підприємницької діяльності без створення юридичної особи;

до працівників господарських товариств - працівників акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, товариств з додатковою відповідальністю, повних товариств, командитних товариств;

до студентів навчальних закладів — студентів, слухачів, стажистів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів;

до осіб, які займалися іншими заняттями, - усіх інших осіб, заняття яких не зазначені вище;

до пенсіонерів - осіб, яким призначено пенсії: трудові, за віком, за інвалідністю, за вислугу років. Якщо злочин скоїв пенсіонер, який працює, то потрібно вказати фактичне його заняття;

до безробітних — осіб, які перебували на обліку в службі працевлаштування;

до осіб, які утримувалися в установах виконання покарань чи під вартою, — осіб, які на момент учинення злочину перебували під вартою чи відбували покарання у вигляді позбавлення чи обмеження волі, арешту.

3.2.4. **Пункти 4, 5, 6** заповнюються тільки у військових місцевих і військових апеляційних судах, використовуючи цифрові визначення, наведені в додатку 1.

3.2.5. У **пункті 7** освіта особи визначається відповідно до Закону України “Про освіту”.

Особа вважається такою, що здобула освіту:

повну вищу - якщо вона закінчила вищий навчальний заклад третього або четвертого рівнів акредитації (інститут, консерваторію, акаде-

мію, університет) і має освітньо-кваліфікаційний рівень “спеціаліст” чи “магістр”;

базову вищу - якщо вона закінчила вищий навчальний заклад першого або другого рівнів акредитації (технікум, училище, крім училищ, перерахованих як професійно-технічні навчальні заклади, коледж, інші, прирівняні до них вищі навчальні заклади) і має освітньо-кваліфікаційний рівень “молодший спеціаліст” чи “бакалавр”;

професійно-технічну — якщо вона закінчила професійно-технічний навчальний заклад (професійно-технічне училище, професійно-художнє училище, професійне училище соціальної реабілітації, училище-агрофірму, училище-завод, вище професійне училище, навчально-виробничий центр, центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів, навчально-курсний комбінат, інші типи закладів, що надають робітничу професію) і їй присвоєно кваліфікацію “кваліфікований робітник” (випускникам вищих професійних училищ) і “молодший спеціаліст”;

повну загальну середню — якщо вона закінчила середню загальноосвітню школу третього ступеня (старшу школу) та отримала атестат про середню освіту;

базову загальну середню — якщо вона закінчила середню загальноосвітню школу другого ступеня (основну школу) та отримала відповідний документ;

початкову загальну — якщо вона закінчила середню загальноосвітню школу першого ступеня (початкову школу).

Якщо особа не має освіти, в **пункті 7** проставляється цифрове значення “7”.

3.2.6. **Пункт 11** заповнюється з урахуванням розділу XIII Загальної частини КК України. Особа визнається такою, що має судимість, з дня набрання законної сили обвинувальним вироком і до погашення або зняття судимості.

3.2.7. У разі закриття провадження в справі за попередній злочин у зв’язку із звільненням особи від кримінальної відповідальності з різних підстав — у зв’язку з дійовим каяттям, з примиренням винного з потерпілим, з передачею особи на поруки, із зміною обстановки, із закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, на підставі Закону України “Про амністію” тощо — у **пункті 11** ставиться “2”.

У **пункті 11** ставиться “3”, якщо особа за попереднім вироком суду звільнена від покарання чи відбула покарання за діяння, злочинність і караність якого усунуті законом, або була реабілітована.

У разі погашення чи зняття попередньої судимості в **пункті 11** проставляється цифрове значення “4”.

3.2.8. За наявності в особи декількох незнятих і непогашених судимостей чи за декілька злочинів у **пункті 12** зазначається судимість за злочин, що передбачає більш суворе покарання.

3.2.9. У разі відбуття призначеного покарання повністю особою, яка має незняту чи непогашену судимість, у **пункті 13** ставиться “1”.

Пункт 13 (умови звільнення від покарання) заповнюється за даними про останнє місце відбуття покарання. Показник про умовно-дострокове звільнення від покарання заповнюється в разі звільнення від усіх видів покарання.

Якщо особа була засуджена до позбавлення чи обмеження волі або арешту, але на момент учинення нового злочину з різних причин не перебувала в установах виконання покарань, у тому числі і в разі ухилення засудженого від відбування покарання, у **пункті 13** зазначається “5”; у разі засудження особи до іншого покарання в **пункті 13** зазначається цифровий показник “6”.

У разі вчинення злочину в період відбуття покарання в установах виконання покарання (у виді позбавлення чи обмеження волі або арешту), то в **пункті 13** ставиться “7”.

Якщо особа вчинила новий злочин у період іспитового строку в **пункті 13** зазначається “8”.

3.3. Розділ II. Відомості про злочин

3.3.1. У полі „суть обвинувачення” цього розділу стисло викладається українською мовою суть обвинувачення згідно з обвинувальним висновком, постановою про направлення справи до суду для застосування примусових заходів медичного характеру чи постановою судді про порушення кримінальної справи в справах, що порушуються не інакше як за скаргою потерпілого. У разі зміни прокурором обвинувачення в процесі розгляду справи це поле викладається з урахуванням внесених змін.

Пункти 14-16 заповнюються згідно з вироком (постановою, ухвалою) суду. Наприклад, у **пункті 14** група відображається як організована, тільки в разі визнання її судом організованою.

3.3.2. Заповнюючи **пункт 14**, слід керуватися такими правилами. Злочин учинено групою дорослих осіб, якщо в ньому брали участь або вчинили його спільно декілька (двоє або більше) осіб, які досягли повноліття — 18 років.

Злочин учинено групою неповнолітніх осіб, якщо в ньому брали участь або вчинили його спільно декілька (двоє або більше) осіб, які не досягли повноліття – 18 років.

Якщо злочин учинений організованою групою чи злочинною організацією неповнолітніх осіб або організованою групою чи злочинною організацією осіб, в яких брали участь дорослі з неповнолітніми (змішана група), то в статкартці вказується цифрове значення відповідно “6” або “8”.

3.3.3. У разі вчинення злочину громадянином іншої держави в **пункті 16** ця держава зазначається українською мовою.

3.4. Розділ III. Відомості про судові рішення

3.4.1. Цей розділ заповнюється на підставі рішень місцевих, апеляційних та касаційного судів (касаційного - тільки в разі перевірки вироку, ухвали чи постанови апеляційного суду, винесених ним як судом першої інстанції, або перевірки вироку чи постанови апеляційного суду, винесених ним в апеляційному порядку), для чого введені додаткові квадрати, заповнюючи які, потрібно керуватися правилами, наведеними в **пунктах 3.4.2-3.4.16**.

3.4.2. Заповнюючи **пункт 17** статкартки, слід керуватися правилами, наведеними в **пунктах 3.1.3, 3.1.4** цієї Інструкції.

При цьому слід пам'ятати, що особа вважається засудженою, якщо її засудили хоча б за один із злочинів, що пред'являвся обвинуваченням, а виправданою – лише у разі виправдання за всіма статтями пред'явленого обвинувачення. Якщо ж особу за кількома статтями КК України виправдано, а за іншими - провадження в справі закрито чи надіслано на додаткове розслідування, у **пункті 17** проставляються цифрові значення, що відповідають злочину, за який провадження в справі закрито і за який законодавством передбачено більш суворе покарання. У разі виправдання особи за кількома статтями, а за іншими – надіслання на додаткове розслідування – особу слід обліковувати за той злочин, за який її виправдано і за який передбачено більш суворе покарання.

Особа вважається такою, стосовно якої кримінальну справу надіслано на додаткове (досудове) розслідування, якщо останню надіслано на додаткове (досудове) розслідування за всіма статтями пред'явленого обвинувачення.

3.4.3. Під час заповнення **пункту 17** не використовується цифрове значення „06”, яке застосовується лише у разі обліку статей КК України в **пункті 18 „б”** статкартки.

3.4.4. У разі закриття провадження в справі у зв'язку з відсутністю події, складу злочину чи недоведеністю обвинувачення, з дійовим каяттям, з примиренням винного з потерпілим, зі зміною обстановки, з передачею особи на поруки, із застосуванням примусових заходів виховного характеру до неповнолітнього, з амністією чи смертю особи, стосовно якої розглянуто кримінальну справу, в **пункті 17** проставляються відповідні цифрові значення від “07” до “14”. Якщо кримінальну справу закрито провадженням з інших підстав, у **пункті 17** проставляється цифрове значення “15”.

3.4.5. Цифрове значення „16” у **пункті 17** є резервним (на випадок внесення змін до кримінально-процесуального законодавства).

3.4.6. У **пункті 18 “а”** вказуються всі статті Кримінальних кодексів України в редакції 1960 та 2001 років (окремо), за якими пред'являлося обвинувачення згідно з обвинувальним висновком, або які зазначені в постанові про направлення справи до суду для застосування примусових заходів медичного характеру, або в постанові судді про порушення кримінальної справи в справах, що порушуються не інакше як за скаргою потерпілого.

3.4.7. У **пункті 18 “б”** зазначаються усі статті Кримінальних кодексів України в редакції 1960 та 2001 років (окремо), за якими винесено судові рішення і які вказані в резолютивній частині вироку (ухвали, постанови). Навпроти кожної із статей КК України вказується цифрове значення із **пункту 17** статкартки. У разі винесення судового рішення за більшою кількістю статей КК України, ніж передбачено **пунктом 18 „б”** статкартки, інформація вноситься до продовження статкартки, яка долучається до останньої, та обробляється за допомогою техніко-технологічних засобів.

3.4.8. У разі виключення судом з обвинувачення тієї чи іншої статті або її частини в **пункті 18 „б”** зазначається показник „06”.

3.4.9. Якщо особу засуджено за частиною 2 статті 115 КК України 2001 року чи за статтею 93 КК України 1960 року, то в **пункті 18 “г”** зазначаються всі пункти вказаних статей, за якими особа засуджена.

3.4.10. У **пункті 19** відображається покарання з урахуванням призначеного покарання за сукупністю злочинів (стаття 70 КК України), сукупністю вироків (стаття 71 КК України) та призначеного більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (стаття 69 КК України). Застосування чи незастосування статей 69, 70, 71 КК України відображається в **пункті 21**. У разі засудження до реального позбавлення волі строком до 25 років включно у квадратах **пункту 19** проставляється двома цифрами строк позбавлення волі, заокруглений до найближчого

цілого більшого числа (якщо число - одна цифра, то в першому квадраті дописується "0").

3.4.11. Якщо особу засуджено без призначення покарання, у **пункті 19** проставляється цифрове значення "38".

3.4.12. **Пункт 19** зазначається "39", якщо особу за вироком суду звільнено від відбування покарання з випробуванням (статті 75, 76, 77, 78, 104 КК України) чи з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років (стаття 79 КК України). У разі засудження особи із застосуванням статей 45, 46¹ КК України 1960 року, як виняток, у **пункті 19** зазначається цифрове значення "39".

Якщо особу звільнено від покарання чи його відбування на підставі закону про амністію, у **пункті 19** ставиться "40".

3.4.13. У **пункті 19** зазначається "41", якщо особу засуджено і звільнено від покарання чи його відбування внаслідок втрати особою суспільної небезпечності, за хворобою, вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років чи з інших підстав.

3.4.14. У разі засудження особи до кількох основних покарань, які відповідно до чинного законодавства складанню не підлягають, у **пункті 19** вказується більш суворе з них.

3.4.15. У разі застосування до засудженого кількох додаткових мір покарання в **пункті 20** заповнюється відповідна кількість квадратів, в інших - проставляється "0".

3.4.16. У **пункті 22** обліковується інформація про застосування примусового лікування до особи, яка вчинила злочин і має хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб (туберкульоз, психічні, венеричні захворювання, СНІД, лепру, хронічний алкоголізм, наркоманію).

3.5. Розділ IV. Відомості про апеляційне провадження

Розділ V. Відомості про касаційне провадження

3.5.1. Ці розділи заповнюються в разі надходження апеляції чи касаційної скарги або касаційного подання, крім апеляції чи касаційної скарги або касаційного подання на окрему ухвалу (постанову) суду.

3.5.2. Розділ V - Відомості про касаційне провадження - заповнюється тільки в разі перевірки касаційною інстанцією вироку, ухвали чи постанови апеляційного суду, винесених ним як судом першої інстанції, або перевірки вироку чи постанови апеляційного суду, винесених ним в апеляційному порядку.

3.5.3. Якщо справа розглядалась в апеляційній (касаційній) інстанції, то відповідний працівник апарату апеляційного (касаційно-

го) суду обов'язково повинен заповнити всі показники, що стосуються апеляційної (касаційної) інстанції, за правилами, наведеними у попередніх розділах.

3.5.4. У **пункті 23** ставиться цифрове значення "1", якщо на судове рішення місцевого суду подано апеляційну скаргу чи апеляційне подання, а в разі подання апеляції на судове рішення щодо особи, на яку заповнюється дана статкартка, у **пункті 23** проставляється цифрове значення "2".

3.5.5. У разі закриття апеляційного провадження в справі у зв'язку з відкликанням апеляційної скарги чи апеляційного подання (якщо відсутні апеляції інших учасників процесу) у **пункті 24** проставляється цифрове значення "1".

3.5.6. Якщо судом відмовлено в прийнятті апеляції до розгляду, у **пункті 24** зазначається "2"; у разі залишення судового рішення без змін, а апеляційної скарги чи апеляційного подання - без задоволення у цьому пункті ставиться „3".

3.5.7. У **пункті 24** ставляться цифрові значення від "04" до "07", якщо вирок, ухвалу чи постанову місцевого суду скасовано повністю, а від "08" до "11" - якщо судові рішення скасовано у певній частині, а решту залишено без змін.

3.5.8. У разі зміни апеляційною інстанцією вироку, ухвали чи постанови місцевого суду (застосування кримінального закону про менш тяжкий злочин; виключення окремих епізодів обвинувачення, які не підтверджені доказами або не мають складу злочину чи поставлені у вину з порушенням процесуального закону, якщо направлення справи на додаткове розслідування або на новий судовий розгляд визнано недоцільним; пом'якшення призначеного покарання з виключенням цілком або частково конфіскації майна або будь-якої іншої додаткової міри покарання; пом'якшення покарання із залишенням без змін вироку в частині призначення додаткового покарання; внесення змін, що стосуються відшкодування матеріальної і моральної шкоди, заподіяної злочинцем; зміна рішення про долю речових доказів; внесення інших змін за умови, що вони не погіршують становище засудженого або особи, стосовно якої вирішувалося питання про застосування примусових заходів виховного або медичного характеру, тощо) у **пункті 24** зазначається "12".

3.5.9. Статкартки підписують (чітко пишуть своє прізвище) відповідні працівники апаратів судів, які заповнили статкартку, а також головуючий у суді першої інстанції і суддя - доповідач у справі в суді апеляційної (касаційної) інстанції, які мають попередньо перевірити

правильність заповнення статкартки, що стверджують своїми підписами у визначеному місці.

4. Порядок оформлення та направлення статкарток місцевими судами.

4.1. Місцеві суди щомісяця до 10-го числа направляють до територіального управління ДСА (військові місцеві суди — до військових апеляційних судів) в електронному вигляді, оброблені за допомогою техніко-технологічних засобів, а також у паперовому вигляді статкартки на осіб, судові рішення щодо яких набрали законної сили. За останній місяць перед звітним періодом статкартки надсилають двічі: перший раз - до 20-го числа, другий - разом зі звітом про розгляд місцевими судами кримінальних справ.

4.2. Одночасно із статкартками до територіального управління ДСА (військового апеляційного суду) направляються і контрольні талони від статкарток на осіб, стосовно яких справи надіслані до апеляційної інстанції для перегляду судових рішень, постановлених місцевим судом.

4.3. Якщо на вирок (постанову, ухвалу) місцевого суду апеляція не подавалася, працівник суду, який направляє статкартки до територіального управління ДСА, заповнює розділи IV, V, ставлячи “0” у **пунктах 23 - 26**.

4.4. У разі надходження на вирок (постанову, ухвалу) суду апеляції відповідним працівником апарату суду заповнюється контрольний талон статкартки, що направляється до територіального управління ДСА, а заповнена статкартка з її електронною версією — до апеляційного суду.

4.5. Кількість статкарток, направлених в апеляційну інстанцію разом із справою, обов’язково вказується в супровідному листі до справи.

4.6. У справах на декількох засуджених (виправданих, осіб, справи щодо яких закрито чи стосовно яких застосовано примусові заходи медичного характеру, тощо) в апеляційну інстанцію направляються статкартки на всіх осіб, у тому числі і стосовно тих, на вирок (постанови, ухвали) щодо яких апеляції не подавалися.

4.7. Якщо місцевий суд поновив пропущений строк на подання апеляції, а статкартки вже надіслані до територіального управління ДСА, то на осіб виписуються нові статкартки з поміткою “дублікат”, які разом із справою надсилаються до апеляційної інстанції, а контрольні талони від статкарток-дублікатів негайно з окремим супровідним листом подаються до територіального управління ДСА. Попередні статкартки з надходженням контрольних талонів з поміткою „дублікат” до територіального управління ДСА вилучаються з обробки.

Про поновлення військовим місцевим судом пропущеного строку на подання апеляції негайно повідомляється відповідний військовий апеляційний суд для вилучення статкартки з обробки і приєднання до кримінальної справи. Після розгляду кримінальної справи за апеляцією заповнені статкартки обробляються спеціалістом із судової статистики військового апеляційного суду.

4.8. В обліково-статистичних картках відповідних кримінальних справ зазначається дата направлення контрольних талонів і статкарток до апеляційного суду чи територіального управління ДСА.

4.9. Місцеві суди надсилають статкартки і контрольні талони на особу, стосовно якої судом розглянуто кримінальну справу, до територіального управління ДСА, військового апеляційного суду із супровідним листом за формою, наведеною в додатку 2.

5. Порядок оформлення та направлення статкарток апеляційним судом

5.1. Після надходження справи з місцевого суду секретар судової палати звіряє кількість наявних статкарток з кількістю статкарток, указаною в супровідному листі. У разі відсутності статкарток - інформує доповідача в справі для вжиття відповідних заходів.

5.2. Якщо при справі відсутні статистичні картки на підсудних (обвинувачених), то апеляційним судом вимагається від суду першої інстанції (не повертаючи справи) заповнення карток або спеціаліст з судової статистики апеляційного суду заповнює їх сам.

5.3. Після розгляду справи апеляційною інстанцією спеціаліст з судової статистики апеляційного суду заповнює пункт 14 розділу II, та III і IV розділи статкартки й обробляє їх на комп’ютері за допомогою відповідних техніко-технологічних засобів.

5.4. У разі повернення кримінальної справи до суду, що виніс вирок (ухвалу, постанову), у зв’язку з відкликанням апеляційної скарги чи подання (стаття 355 КПК України) або з інших причин статкартки обробляються спеціалістом із судової статистики апеляційного суду, як і статкартки-дублікати.

5.5. Статкартки, що повернулися з Верховного Суду України, обробляються спеціалістом з судової статистики апеляційного суду.

5.6. Статкартки на осіб у справах, розглянутих апеляційними, крім військових, судами в першій інстанції, рішення суду стосовно яких набрали законної сили, подаються до територіального управління ДСА разом із записами в електронному вигляді, із супровідним листом за формою, наведеною у додатку 2.

5.7. Апеляційний суд, крім військового апеляційного, щомісяця до 10-го числа надсилає статкартки на осіб, вирок (постанови, ухвали)

стосовно яких залишено без змін чи змінені, до територіального управління ДСА разом із записами в електронному вигляді та із супровідним листом за формою, що додається (додаток 3). Статистичні картки на осіб, вироки (постанови, ухвали) стосовно яких скасовано, подаються до територіального управління ДСА до 10-го числа разом із записами в електронному вигляді та із супровідним листом за формою, що наведена в додатку 4.

5.8. Копії супровідних листів зберігаються в апараті суду та є додатковою формою контролю за достовірністю статистичних звітів.

5.9. Спеціалісти з судової статистики територіального управління та апеляційного суду не рідше ніж 1 раз у квартал проводять звірку повноти обробки статкарток, про що складаються відповідні акти.

6. Обробка статкарток у територіальних управліннях ДСА, військових апеляційних судах.

6.1. У територіальних управліннях ДСА, військових апеляційних судах статкартки реєструються в журналі обліку надходження статкарток і талонів (додаток 5), після чого ретельно перевіряється якісне й правильне їх заповнення, а також достовірне внесення до них інформації.

У разі виникнення сумніву щодо достовірності заповнення статкартки територіальне управління ДСА чи військовий апеляційний суд повинні витребувати копію судового рішення, яку після перевірки правильності внесеної інформації в статкартку повертає до місцевого суду.

6.2. Статкартки окремо кожного суду зберігаються в територіальних управліннях, підшитими по 100-200 штук.

Контрольні талони зберігаються в окремих контрольних конвертах відповідно до кількості судів. Після повернення статкарток після розгляду апеляції контрольні талони погашаються (перекреслюються червоним чорнилом) і перекладаються в інший конверт, де зберігаються стільки ж, скільки статкартки від них.

6.3. Кількість статкарток і контрольних талонів, надісланих місцевим судом у звітному періоді, має відповідати кількості засуджених, виправданих, осіб, справи щодо яких закрито, осіб, до яких застосовані примусові заходи медичного характеру, судові рішення щодо яких набрали законної сили.

6.4. Спеціалістом із судової статистики територіального управління та військового апеляційного суду на підставі обробленої інформації із статкарток виготовляються статистичні звіти, що надсилаються до Державної судової адміністрації України для зведення інформації щодо

України, в терміни та в порядку, що визначаються Державною судовою адміністрацією України. Разом із статистичними звітами каналами зв'язку надсилається база даних статкарток за звітний період.

6.5. Статкартки зберігаються протягом трьох календарних років, після чого знищуються в установленому порядку.

Електронні носії, на яких записана інформація із статкарток за рік, та річні статистичні звіти, що виготовлені на підставі статкарток, зберігаються постійно.

Начальник управління
судової статистики та звітності
Державної судової адміністрації України
О.А.Булка

16. Злочин загальнокримінальної (1), економічної (2) спрямованості; податкової мліції (3)	☐	16
17. За ст. 14-15 КК тогування (1), замах (2)	☐	17
18. Додаткові відмітки щодо кваліфікації: (за довідником 9)	☐	18
19. Предмет посягання: (за довідником 5)	☐	19
20. Місце винищення злочину: м. Київ (01); м. Сімферополь (02); м. Севастополь (03); обласний центр (04); місто (05); селище міського типу (06); сільська місцевість (07); за межами населеного пункту (08); на авіапідприємстві (09); на дорогах (16)	☐	20
Для транспортних підприємств: поїзд далекого прямування (10), у т.ч. пасажирських (11); приміський поїзд (12); на повітряному (13), річковому (14) та морському (15) транспорті.	☐	21
21. На закритих об'єктах: УВН (1), ПТУ (2), торма (3), СВЗО (4), приймальник-розподільник (5), спеціалізації (6)	☐	22
22. Громадське місце: вулиця, площа, парк, сквер (01); міський громадський транспорт (02); ринок (03); інші міста (04)	☐	23
Для транспортних підприємств: поїзд далекого прямування (05); літак (06); пароплав (07); приміський поїзд (08); вокзал, станція (09); аеропорт (10); річковий, морський порт (11); інші міста (12)	☐	24
23. Охорона об'єкта: відомча (1); позавідомча (2); спеціальна (3), приватна (4), відсутня (5), інша (6)	☐	25
24. Об'єкт обладнання охоронною технікою (1); охорона техніка сировинна (2)	☐	26
25. Предмет злочинного посягання знаходився у власності: приватній (10), колективній (20), державній (30), у т. ч. загальнодержавній (31), комунальній (32), інших держав (40), міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав (50)	☐	27
26. Злочин пов'язаний з приватизацією (1), у т.ч. з земельними відношеннями (2), зовнішньоекономічною діяльністю (3), фінансово-кредитною системою (4), паливно-енергетичним комплексом (5), агропромисловим комплексом (6), з бюджетними коштами (7), у сфері соціальних витрат (8) в області високіх інформаційних технологій (9)	☐	28

27. Міністерство, Державний комітет та інші організації, в яких винищено злочин (за довідником 11)	☐	27
28. Види економічної діяльності, в яких винищено злочин (за довідником 3)	☐	28
29. Зняття і засоби вилучення злочину: (за довідником 4)	☐	29
30. На час порушення кримінальної справи:	☐	30.1
30.1 встановлена сума матеріальних збитків: _____ грн.	☐	30.2
30.2 добровільно відшкодовано _____ грн.	☐	30.3
30.3 вилучено (майна, готівки, цінних паперів, валют) на суму _____ грн.	☐	30.4
30.4 накладено арешт на майно на суму _____ грн.	☐	31
31. Огляд міста поліцейським: прокурором (1), слідчим прокуратури (2), слідчим ОВС (3), діявелем (4), судово-медичним експертом (5), працівником: КР (6), пожежної охорони (7), експертно-криміналістичного підрозділу (8), ДАІ (9), дільничним інспектором (10), іншим (11)	☐	32
32. Кількість потерпілих	☐	33
33. Кількість потерпілих, які загинули ☐ (1), з них: жінок ☐ (2), неповнолітніх ☐ (3), особу, яка загинула, не встановлено ☐ (4)	☐	34
34. Характеристика потерпілих: новонароджений (01), малолітній до 14 років (02), неповнолітній (03), жінка (04), похилого віку (05), божж (06), особа, яка не встановлена (07), пасажир (08)	☐	35
35. Громадянство: громадянин України (1), іноземний громадянин (2), у т.ч. громадян СНД (3), особа без громадянства (4)	☐	36
36. Національність (за довідником 6)	☐	37
37. Країни проживання (за довідником 7)	☐	38
38. Мета приїзду: відрадження (1), дипломатична (2), навчання (3), неслегально (4), справи спільного підприємства (5), туризм (6), мігрант (7), бжеженець (8), приватна поїздка (9)	☐	

38. В групі: дорослих (1), тільки неповнолітніх (2), змішаний за участю неповнолітніх (3); тільки громадянами України (4), іноземними громадянами (5), у т.ч. громадянами СНД (6), особами без громадянства (7); змішаний за участю іноземних громадян (8), осіб без громадянства (9) 38

39. В організованій групі (1), злочинній організації (2); з корумпованими (3), міжрегіональними (4), міжнародними (5) зв'язками, у т.ч. з країнами СНД (6), сформованими на етнічній основі (7) 39

40. Тривалість дії ОГ іЗО: до одного року (1), до двох років (2), від трьох до шести років (3), більше шести років (4) 40

41. Ступінь співучасті: організатор (1), виконавець (2), підбурювач (3), посібник (4) 41

42. Мотиви злочину: корисливі (1); з метою приховування іншого злочину (2); хуліганські (3); ревнощі, лайка та інші побутові причини (4); помста (5); міжнаціональні (6), релігійні (7) відносини; придбання наркотиків (8); емоційно-речовинні (9); спиртних напоїв (10); сексуальні (11); розподіл сфер впливу (12), на замовлення (13); заволодіння транспортними засобами (14); грошима (15); вогнепальною зброєю (16), вибуховими речовинами (17), боєприпасами (18) 42

43. Особою, яка раніше не притягувалась до кримінальної відповідальності, але вчинила два і більше злочинів (1), знаходилась під слідством (2) вибрано запобіжний захід, не пов'язаний з арештом (3), знаходилась у розшуку (4) 43

44. Особою, яка раніше скоїла злочин: 2 і більше разів (1); у групі (2), у складі ОГ іЗО (3); неповнолітнім (4); звільнялась від кримінальної відповідальності з застосуванням заходів, передбачених ст.ст. 7, 7², 8, 9, 10 КПК (5); за амністією (6); у зв'язку з помилуванням (7); із закінченням строків давності (8); судимість не знята або не погашена (9); інші (10) 44

45. Особою, яка знаходилась на момент вчинення злочину: під адміністративним наглядом (1), у період відбуття громадських (2) і виправних (3) робіт, у період арешту (4) та обмеження волі (5), в УВП (6), інші (7) 45

46. Особою, яка раніше утримувалась в УВП (1), вчинила злочин: протягом 1 року після звільнення з УВП (2), після умовно-досрочкового звільнення з УВП (3), в період невибуття частини покарання після умовно-досрочкового звільнення з УВП (4) 46

47. Вжиті запобіжні заходи: вжиття під варту (1), підписка про невиїзд (2), поручительство (3), застава (4), інші (5), не застосовувались (6), запобіжний захід арешт змінено судом (7) « » _____ 200_р. 47

48. Наслідок розслідування відповідно до КПК України: 48

ст.232 (1), п.4 ст. 6 (2), п.8 ст. 6 (3), ст. 7 (4), ст. 8 (6), ст.9 (7), ст. 10 (8), ст. 11-1 ч.1 (9), ст. 430 (10)

_____ (назва суду)

Дата подання картки в прокуратуру _____

« _____ » _____ 200_р.

Прізвище, підпис особи, яка провадить розслідування справи, або вирішила матеріал _____

_____ (посада, прізвище, підпис)

« _____ » _____ 200_р.

РОЗДІЛ 3. Заповнюється начальником органу внутрішніх справ, податкової міліції

49. Особа, що вчинила злочин: перебувала на обліку: оперативному (1), спеціальному (2), в КМСН (3), у наркологічному диспансері: у зв'язку з алкоголізмом (4), наркоманією (5), токсикоманією (6), в психоневрологічному диспансері (7), оголошувалась у розшук по даній справі (8) 49

50. Наявність інформації в АБД: так (1) _____ 50

51. Інші відмітки _____ 51

Достовірність на повноту відомостей перевірив: _____

Начальник органу внутрішніх справ (податкової міліції) _____
(прізвище, підпис)

« _____ » _____ 200_р.

З інформацією 2-го розділу згоден

Прокурор _____
(прізвище, підпис)

« _____ » _____ 200_р.

11. Справу передано для ознайомлення обвинуваченого та його захисника "___" ___200__р.
 12. Прийнято рішення по кримінальній справі відповідно до КПК України: ст.232 КПК (1); п.4 ст.6 (2); п.8 ст.6 (3); ст.7 (4); ст.72 (5); ст.8 (6); ст.9 (7); ст.10 (8); ст. 11-1 ч.1 (9); ст.430 (10); ст.7-3 (11); ст.6 п.1 (12); п.2 (13); п.5 (14); п.6 (15); п.7 (16); п.9 (17); п.10 (18); п.11 (19); ст. 11-1 ч.3, ст.100 (21); ст.226 (22)
 Дата прийняття рішення "___" ___200__р.

13. Прийнято до провадження після повернення справи для додаткового розслідування: прокурором (1), судом (2), повноважені: раніше закрита (3) "___" ___200__р.

14. Рішення по кримінальній справі (матеріалу) прийнято прокурором (1) слідчим: прокуратори (2), військовий прокуратори (3), органу внутрішніх справ (4), у т.ч. БОЗ (5), СВУ (6), податковою міліцією (7), питанним діявцем (8), працівниками: КР (9), БЕЗ (10), БОЗ (11), КМСН (12), БНОН (13), ДАІ (14), діявчим інспектором (15), податковою міліцією (16), митним органом (17), іншими працівниками дізнання (18) "___" ___200__р.

15. Інші відмітки _____

Дата подання картки в прокуратуру _____
 "___" ___200__р.
 Прізвище, підпис особи, яка провадить розслідування справи _____
 (посадка, прізвище, підпис)

Достовірність і повноту відомостей перевіряє:
Начальник органу внутрішніх справ _____ «___» ___200__р.
 (податкової міліції) _____ (прізвище, підпис)

З інформацією згоден:
Прокурор _____ «___» ___200__р.
 (прізвище, підпис)

ФОРМА №4. СТАТИСТИЧНА КАРТКА НА ЗЛОЧИН, ЗА ВЧИНЕННЯ ЯКОГО ОСОБИ ПЕРЕД'ЯВЛЕНО ОБВИНУВАЧЕННЯ

1. _____ 01 [] [] [] []
 (найменування органу внутрішніх справ, податкової міліції або прокуратури, який веде розслідування)

2. Врахувати (1), змінити (2) _____ 02 [] [] [] []

РОЗДІЛ 1. Заповнюється працівником ОВС по веденню обліково-реєстраційної і статистичної роботи

3. Номер кримінальної справи (1), протоколу (2), матеріалу (3) _____ 03 [] [] [] [] [] []
 код рік номер

4. Порядковий номер злочину в крим. справі № _____ 04 [] [] [] []

5. Дата направлення картки в ІП «___» ___200__р. _____ 05 [] [] [] [] [] []

Працівник ОВС _____ (прізвище)
 (підпис) _____ 06 [] [] [] [] [] []

6. Дата реєстрації картки в ІП «___» ___200__р.

РОЗДІЛ 2. Заповнюється особою, яка провадить розслідування кримінальної справи або вирішила матеріал

7. Дата порушення кримінальної справи «___» ___200__р. _____ 08 [] [] [] [] [] []

8. Кваліфікація ст. _____ ч. _____ п. _____ зн. _____ КК України злочину

9. Кваліфікація ст. _____ зн. _____ ч. _____ п. _____ КК України (1960р) злочину

10. Змінено пред'явлене обвинувачення на ст. _____ ч. _____ п. _____ зн. _____ КК України

Форма №3. Обліково-статистична картка на кримінальну справу, скаргу приватного обвинувачення
(заводиться в день надходження справи (скарги приватного обвинувачення))
Справа №1-_____/_____/_____.р.

Стаття КК за якою справа обліковується в звіті _____; рядок звіту _____
перереєстровано в _____р. за № 1_____/_____/_____.р.

Дата надходження до суду кримінальної справи чи скарги «___» ____р. _____	Злочин вчинено в складі організованої групи чи злочинної організації: (потрібно підкреслити) а) пред'явлено обвинувачення; б) судом визнано / не визнано
Від кого надійшла Супровідний лист від «___» ____р. № _____	Справу відкликано прокурором в порядку ст.232 КПК «___» ____р. від «___» ____р. «___» ____р. (дата повернення)
Справа надійшла а) вперше; б) після скасування вироку (ухвали, постанови); в) за підсудністю; г) після виділення в окреме провадження; г) після додаткового розслідування; д) інакше	Постанова судді за результатами попереднього розгляду справи від «___» ____р. про а) призначення справи до судового розгляду; б) зупинення провадження в справі; в) повернення справи прокурору; г) направлення справи за підсудністю; д) повернення справи на додаткове розслідування;
Число обвинувачень за справою _____	Постанова судді за результатами попереднього розгляду скарги від «___» ____р. про а) закінчення скарги без розгляду; б) відмова в порушенні кримінальної справи; в) надіслання за належністю прокурору; г) порушення кримінальної справи
Прізвище _____	Дати призначення справи до розгляду, причини нерозгляду «___» ____р. _____
Ім'я _____	«___» ____р. _____
по батькові _____	«___» ____р. _____
Стать чоловіча / жіноча _____ (потрібно підкреслити)	Внесенню ухвали (постанови) про зупинення провадження в справі у зв'язку з «___» ____р. _____
Дата народження «___» ____р. _____	а) отриманням розшуку «___» ____р. _____
Повнолітній / неповнолітній _____ (потрібно підкреслити)	б) тривалою хворобою «___» ____р. _____
Місце роботи, навчання, служби _____	Повідомлення про виконання зазначеної вище ухвали (постанови) отримано «___» ____р. _____
Посада, звання _____	«___» ____р. _____
За якою статтею КК обвинувачується _____	
Заповажений захід застосований: _____ після розгляду судом справи	
До надходження справи до суду органами слідства _____	
судом _____	
(потрібно підкреслити)	
а) не застосована	
б) підписка про невід'їзд вперука, в т.ч. особиста _____	
г) застава _____	
д) в'язня під варту _____	
е) надгляд командування військової частини _____	
Сума застави: а) внесеної _____грн.	
б) зверненої на користь держави _____грн.	
Місце виплення злочину та суть обвинувачення _____	

Додатки
Продовження додатку 10

Справа розглянута однією особою (колегіально) «___» ____р. _____	Окрему ухвалу в суді I інстанції
під головуванням судді _____ (прізвище судді)	Внесенню «___» ____р. _____
та суддями _____	Надіслано на виконання «___» ____р. _____
(прізвища суддів, які брали участь у колегіальному розгляді)	Повідомлено про її виконання «___» ____р. _____
за участю прокурора _____ (прізвище прокурора)	Окрема ухвала щодо: а) причини I ухвал, що сприяти вчиненню злочину; б) порушення закону, допущені органами слідства; в) з інших підстав
Скільки була справа в провадженні _____р. _____дн.	число осіб за справою, яких опрацьовано за невуку в суд _____грн.
Результати розгляду справи в суді _____ (потрібно підкреслити)	Розгляд справи за апеляцією
а) розглянуто з випуском вироку; _____	Апеляцію подано: _____
б) застосовано заходи медичного характеру; _____	Апеляційним судом: - засуджено _____
г) повернуто на додаткове розслідування; _____	- представником, захисником, - виправданним, його законним представником, захисником, повнолітнім, щодо якого застосовано заходи виховного характеру; - законним представником, захисником особи, щодо якої вирішується питання про застосування примусового заходу медичного характеру; - обвинуваченим, щодо якого справа закрито, його законним представником, захисником; - обвинуваченим, щодо якого справа направлено на додаткове розслідування; - цивільним відповідачем, його представником; - прокурором; - потерпілим, його представником; - цивільним позивачем, його представником; - особою щодо якої введено окрему ухвалу (постанову) суду; - п'явою особою _____ (вказати якою саме)
д) направлено за підсудністю _____	Справу призначено до розгляду в апеляційній інстанції на «___» ____р. _____
Статті КК за якими особою _____	Ухвала апеляційного суду про відмову в прийнятті апеляції до свого розгляду: про закриття апеляційного розгляду справи в зв'язку з відмовою апелянта від своїх вимог (потрібно підкреслити) від «___» ____р. _____
а) засуджено _____	Апеляцію розглянуто «___» ____р. _____
б) виправдано _____	Настільки розгляду апеляції
в) провадження в справі закрито (вказати і підстави закриття) _____	I. Внесенню ухвалу про закриття вироку (постанови, ухвали) першої інстанції без зміни, а апеляції - без задоволення _____
г) справу повернуто на додаткове розслідування _____	II. Внесенню ухвалу про скасування вироку (постанови, ухвали) _____
Міра покарання (з урахуванням статей 70, 71 КК) _____	III. Внесенню ухвалу про скасування вироку (постанови, ухвали) _____
основа _____	а) з поверненням справи прокурору на додаткове розслідування _____
додаткова _____	б) з закриттям провадження в справі _____
Застосовано іспитовий строк на підставі ст. _____ КК _____	IV. Внесенню ухвалу про зміну вироку (постанови, ухвали) першої інстанції (повністю, частково) _____
Сума штрафу, сплаченого добровільно _____ грн.	V. Постанавлено новий вирок, скасовуючи вирок (ухвалу) суду першої інстанції (повністю, частково) _____
Особи в заці суду _____ (потрібно підкреслити)	VI. Внесенню нову постанову (ухвалу), скасовуючи постанову (ухвалу) суду першої інстанції (повністю, частково) _____
а) взято під варту; _____ б) звільнено з-під варту _____	
Судовий процес фіксується технічними засобами _____	
Судовий процес фіксується технічними засобами _____	
апеляційним судом (так, ні) _____	
касаційним судом (так, ні) _____	

ФОРМА №7. ОБЛІКОВО-СТАТИСТИЧНА КАРТКА НА СПРАВУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Справа № _____ / _____ р. перереєстровано за № _____ / _____ р.	
Дата надходження до суду " ____ " _____ р.	
Справа надійшла (потрібно підкреслити) а) вперше; б) після належного оформлення; в) інакше _____ (вказати як саме)	
Прізвище _____	
Ім'я _____ по батькові _____	
Вік* _____ Повнолітній / неповнолітній Стать чоловіча/ жіноча	
Місце роботи (навчання, служби) _____	
Посада, звання _____	
Вчинене правопорушення, передбачене ст. _____ Кодексу _____ іншого акта законодавства (вказати якого саме) _____	
Суть правопорушення _____	
Справу повернуто для належного оформлення " ____ " _____ р.	
Дата розгляду " ____ " _____ р.	
Прізвище судді, який розглянув справу _____	
Винесено постанову про (потрібно підкреслити) а) накладення адміністративного стягнення; б) закриття провадження в справі; в) застосування заходів, передбачених ст. 24 ¹ КУпАП	
Накладено адміністративне стягнення основне (потрібно підкреслити):	
1) попередження;	2) штраф у сумі _____ грн.;
3) оплатне вилучення предмета (вказати чого саме і в одиницях виміру) _____	
4) конфіскація предмета, грошей _____	
5) позбавлення спеціального права (керування транспортним засобом, полювання) на _____ р. _____ міс. _____ дн.;	
6) виправні роботи на _____ міс. _____ дн. із відрахуванням _____ % заробітку;	
7) адміністративний арешт на _____ діб; інше _____	
додаткове (потрібно підкреслити і вказати чого саме в одиницях виміру):	
1) оплатне вилучення предмета _____	
2) конфіскація предмета, грошей _____	
Застосовано заходи впливу до неповнолітнього, передбачені ст. 24 ¹ КУпАП	
3) зобов'язання вибачитись у потерпілого; 2) застереження; 3) догана, суворогана; 4) передано під нагляд _____	
* Повне число років на момент учинення правопорушення _____ (вказати кому)	

<p>Провадження в справі закрито у зв'язку з</p> <p>1) відсутністю події й складу правопорушення; 2) неосудністю особи; 3) скасуванням акта, що встановлює відповідальність; 4) недосягненням 16-річного віку на момент учинення правопорушення; 5) вчиненням дії в стані крайньої необхідності або необхідної оборони; 6) закінченням строків, передбачених ст. 38 КУпАП; 7) смертю особи, щодо якої розпочато провадження; 8) іншими причинами _____ (вказати якими саме)</p> <p>Провадження в справі закрито і</p> <p>1) оголошено усне зауваження; 2) передано матеріали на розгляд громадській організації, трудовому колективу; 3) передано матеріали прокурору, органу досудового слідства чи дізнання</p> <p>Сума штрафу, сплачена добровільно _____ грн. (" ____ " _____ р.) Дата звернення постанови до виконання " ____ " _____ р. Дата виконання " ____ " _____ р. " ____ " _____ р.</p> <p>У зв'язку із закінченням строку давності не звернуто до виконання постанову; у т.ч. про стягнення штрафу; не стягнуто штраф на суму _____ грн.</p> <p>Матеріальні збитки на суму:</p> <p>а) встановлено судом _____ грн.; б) відшкодовано _____ грн.; в) повернуто власнику в порядку відшкодування (з п. "б") _____ грн.</p> <p>Оплатно вилучено цінностей на суму _____ грн. Квитанція № _____ від " ____ " _____ р.</p> <p>Конфісковано: а) товарів та цінностей на суму _____ грн. Квитанція № _____ від " ____ " _____ р.</p> <p>б) валюти на суму _____ грн. Квитанція № _____ від " ____ " _____ р.</p> <p>Вилучено: вогнепальної зброї _____ одиниць; бойових припасів _____ одиниць; вибухових речовин _____ кг; наркотичних засобів _____ г; отруйних, сильнотоксичних та радіоактивних речовин _____ г;</p> <p>Справу передано до архіву суду:</p> <p>Дата " ____ " _____ р. Архівний номер _____</p> <p>Примітки _____</p> <p>Обліково-статистична картка за даною формою заповнюється на кожну особу, стосовно якої до місцевого суду надійшла для розгляду справа про вчинення адміністративного правопорушення</p>

Статистична картка на особу, стосовно якої судом розглянуто кримінальну справу

Лицьовий бік картки

Прізвище _____ Ім'я _____ По батькові _____
(писати друкованими літерами)

Справа № Код суду Код регіону Код судді Порядковий номер картки на особу в базі даних (заповнюється при обробці на ПЕОМ)

<p>I. Відомості про особу на момент учинення злочину</p> <p>1. Стать. ☐ чоловіча - 1; ☐ жіноча - 2</p> <p>2. Вік ☐ - від 14 до 16 років - 1 ☐ - від 16 до 18 років - 2 ☐ - від 18 до 25 років - 3 ☐ - від 25 до 30 років - 4 ☐ - від 30 до 50 років - 5 ☐ - від 50 до 65 років - 6 ☐ - від 65 років і старше - 7</p> <p>3. Заняття ☐☐ - робітник - 01 ☐☐ - державний службовець - 02 ☐☐ - інший службовець - 03 ☐☐ - військовослужбовець - 04 ☐☐ - лікар, фармацевт - 05 ☐☐ - вчитель, викладач - 06 ☐☐ - працівник ЗМІ - 07 ☐☐ - приватний підприємець - 08 ☐☐ - працівник господарського товариства - 09 ☐☐ - учень, школи, ліцею, коледжу, гімназії - 10 ☐☐ - студент навчального закладу - 11 ☐☐ - інші заняття - 12 ☐☐ - пенсіонер, у т.ч. інвалід - 13 ☐☐ - безробітний - 14</p>	<p>10. Неповнолітній раніше ☐ - не судився, але направлявся в спеціальні навчально-виховні заклади - 1 ☐ - не судився і не направлявся - 2</p> <p>11. Судимість ☐ - не вчиняв злочину - 1 ☐ - учинив злочин, але був звільнений від кримінальної відповідальності - 2 ☐ - судився, але визнаний таким, що не має судимості - 3 ☐ - судився, але судимість погашена чи знята - 4 ☐ - судився і має незняту чи непогашену судимість - одну - 5 ☐ - дві - 6 ☐ - три і більше - 7</p> <p>12. Незяга і непогашена судимість за злочин ☐ - проти життя чи здоров'я особи - 1 ☐ - проти статевої свободи чи статевих недоторканості особи - 2 ☐ - проти власності - 3 ☐ - проти громадського порядку, моральності - 4 ☐ - пов'язаний з наркотиками - 6 ☐ - інший злочин - 7</p>	<p>14. Злочин учинено (за судовим рішенням) ☐ перша інст.; ☐ апел. інст.; ☐ кас. інст. ☐ - однією особою - 1 ☐ - двома - 2 ☐ - неповнолітніх - 3 ☐ - неповнолітніх і дорослих - 4 ☐ - організованою групою - 5 ☐ - у т.ч. за участю неповнолітніх - 6 ☐ - злочинною організацією - 7 ☐ - у т.ч. за участю неповнолітніх - 8</p> <p>15. Злочин учинено (за судовим рішенням) ☐ - у твердому стані - 1 ☐ - у стані алкогольного сп'яніння - 2 ☐ - у стані наркотичного сп'яніння - 3</p> <p>16. Злочин учинив (за судовим рішенням) ☐ - громадянин України - 1 ☐ - особа без громадянства - 2 ☐ - громадянин іншої держави - 3 _____ (вказати, якої держави)</p>
--	--	---

Продовження додатку 14

<p>III. Відомості про судове рішення Дата вироку (ухвали, постанови) _____ р. Перша інст. ☐☐☐; апел. інст. ☐☐☐; кас. інст. ☐☐☐ - засуджено - 01 - виправлено - 02 - до особи застосовано примусові заходи мелічного характеру - 03 - справу щодо особи повернуто прокурору в порядку статті 249 КПК України - 04 - справу щодо особи надіслано на додаткове (досудове) розслідування - 05 - виключено з обвинувачення - 06 - провадження в справі закрито у зв'язку: - з відсутністю поліції, складу злочину чи недоведеністю обвинувачення - 07 - з дійовим каяттям - 08 - з примиренням винного з потерпілим - 09 - зі зміною обставин - 10 - з передачею особи на поруки - 11 - з застосуванням примусових заходів виховного характеру до неповнолітнього - 12 - з амністією - 13 - зі смертю - 14 - з інших підстав - 15 - інше (у разі внесення змін до КПК України) - 16</p>	<p>13. Підсудний з неязгано і непогашеною судимістю ☐ - відбув покарання повністю - 1 ☐ - умовно-досроково - 2 ☐ - у зв'язку з амністією - 3 ☐ - з інших підстав - 4 учинив злочин, не відбувши: ☐ - покарання у вигляді позбавлення чи обмеження волі або арешту - 5 ☐ - іншого покарання - 6 учинив злочин у період відбуття: ☐ - покарання в місцях позбавлення чи обмеження волі або арешту - 7 ☐ - іспитового строку - 8 ☐ - іншого покарання - 9</p> <p>IV. Відомості про злочин Суть обвинувачення _____ (вказати, де вчинено злочин та за яких обставин)</p>	<p>Контрольний талон _____ суд Справа № 1- _____ / _____ ст. КК</p> <p>П.І.Б. _____</p> <p>Дата винесення вироку (ухвали, постанови) " _____ " _____ р. Справа призначена до слухання (касаційній) інстанції на " _____ " _____ р.</p>
--	---	--

Таблиця значень функції $f(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{t^2}{2}}$ *

t	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0,0	3989	3989	3989	3988	3986	3984	3982	3980	3977	3973
0,1	3970	3965	3961	3956	3951	3945	3939	3932	3925	3918
0,2	3910	3902	3894	3885	3876	3867	3857	3847	3836	3825
0,3	3814	3802	3790	3778	3765	3752	3739	3725	3712	3697
0,4	3683	3668	3653	3637	3621	3605	3589	3572	3555	3538
0,5	3521	3503	3485	3467	3448	3429	3410	3391	3372	3352
0,6	3332	3312	3292	3271	3251	3230	3209	3187	3166	3144
0,7	3123	3101	3079	3056	3034	3011	2989	2966	2943	2920
0,8	2897	2874	2850	2827	2803	2780	2756	2732	2709	2685
0,9	2661	2637	2613	2589	2565	2541	2516	2492	2468	2444
1,0	2420	2396	2371	2347	2323	2299	2275	2251	2227	2203
1,1	2179	2155	2131	2107	2083	2059	2036	2012	1989	1965
1,2	1942	1919	1895	1872	1849	1826	1804	1781	1758	1736
1,3	1714	1691	1669	1647	1626	1604	1582	1561	1539	1518
1,4	1497	1476	1456	1435	1415	1394	1374	1354	1334	1315
1,5	1295	1276	1257	1238	1219	1200	1182	1163	1145	1127
1,6	1109	1092	1074	1057	1040	1023	1006	0989	0973	0957
1,7	0940	0925	0909	0893	0878	0863	0848	0833	0818	0804
1,8	0790	0775	0761	0748	0734	0721	0707	0694	0681	0669
1,9	0656	0644	0632	0620	0608	0596	0584	0573	0562	0551
2,0	0540	0529	0519	0508	0498	0488	0478	0468	0459	0449
2,1	0440	0431	0422	0413	0404	0396	0387	0379	0371	0363
2,2	0355	0347	0339	0332	0325	0317	0310	0303	0297	0290
2,3	0283	0277	0270	0264	0258	0252	0246	0241	0235	0229
2,4	0224	0219	0213	0208	0203	0198	0194	0189	0184	0180
2,5	0175	0171	0167	0163	0158	0154	0151	0147	0143	0139
2,6	0136	0132	0129	0126	0122	0119	0116	0113	0110	0107
2,7	0104	0101	0099	0096	0093	0091	0088	0086	0084	0081
2,8	0079	0077	0075	0073	0071	0069	0067	0065	0063	0061
2,9	0060	0058	0056	0055	0053	0051	0050	0048	0047	0046
3,0	0044	0043	0042	0040	0039	0038	0037	0036	0035	0034
4,0	0001	0001	0001	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000

* Усі значення помножені на 10000.

Таблиця значень інтеграла імовірностей $\Phi(t) = \frac{2}{\sqrt{2\pi}} \int_0^t e^{-\frac{t^2}{2}} dt$ *

t	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0,0	0000	0080	0160	0239	0319	0399	0478	0558	0638	0717
0,1	0797	0876	0955	1034	1113	1193	1271	1350	1428	1507
0,2	1585	1663	1741	1819	1897	1974	2051	2128	2205	2282
0,3	2358	2434	2510	2586	2661	2737	2812	2886	2961	3035
0,4	3108	3182	3255	3328	3401	3473	3545	3616	3688	3759
0,5	3829	3899	3969	4039	4108	4177	4245	4313	4381	4448
0,6	4515	4581	4647	4713	4778	4843	4907	4971	5035	5098
0,7	5161	5223	5285	5346	5407	5467	5527	5587	5646	5705
0,8	5763	5821	5878	5935	5991	6047	6102	6157	6211	6265
0,9	6319	6372	6424	6476	6528	6579	6629	6680	6729	6778
1,0	6827	6875	6923	6970	7017	7063	7109	7154	7199	7243
1,1	7287	7330	7373	7415	7457	7499	7540	7580	7620	7660
1,2	7699	7737	7775	7813	7850	7887	7923	7959	7995	8029
1,3	8064	8098	8132	8165	8198	8230	8262	8293	8324	8355
1,4	8385	8415	8444	8473	8501	8529	8557	8584	8611	8638
1,5	8664	8690	8715	8740	8764	8789	8812	8836	8859	8882
1,6	8904	8926	8948	8969	8990	9011	9031	9051	9070	9090
1,7	9109	9127	9146	9164	9181	9199	9216	9233	9249	9265
1,8	9281	9297	9312	9327	9342	9357	9371	9385	9399	9412
1,9	9426	9439	9451	9464	9476	9488	9500	9512	9523	9534
2,0	9545	9556	9566	9576	9586	9596	9606	9616	9625	9634
2,1	9643	9651	9660	9668	9676	9684	9692	9700	9707	9715
2,2	9722	9729	9736	9743	9749	9756	9762	9768	9774	9780
2,3	9786	9791	9797	9802	9807	9812	9817	9822	9827	9832
2,4	9836	9840	9845	9849	9853	9857	9861	9865	9869	9872
2,5	9876	9879	9883	9886	9889	9892	9895	9898	9901	9904
2,6	9907	9909	9912	9915	9917	9920	9922	9924	9926	9929
2,7	9931	9933	9935	9937	9939	9940	9942	9944	9946	9947
2,8	9949	9950	9952	9953	9955	9956	9958	9959	9960	9961
2,9	9963	9964	9965	9966	9967	9968	9969	9970	9971	9972
3,0	9973	9974	9975	9976	9976	9977	9978	9979	9979	9980

* Усі значення помножені на 10000

Додаток 17

Критичні точки розподілу t-Стюдента

Число ступенів свободи k	Рівень значущості α (двостороння критична область)					
	0,10	0,05	0,02	0,01	0,002	0,001
1	6,32	12,70	31,82	63,70	318,30	637,00
2	2,92	4,30	6,97	9,92	22,33	31,60
3	2,35	3,18	4,54	5,84	10,22	12,90
4	2,13	2,78	3,75	4,60	7,17	8,61
5	2,01	2,57	3,37	4,03	5,89	6,86
6	1,94	2,45	3,14	3,71	5,21	5,96
7	1,89	2,36	3,00	3,50	4,79	5,40
8	1,86	2,31	2,90	3,36	4,50	5,04
9	1,83	2,26	2,82	3,25	4,30	4,78
10	1,81	2,23	2,76	3,17	4,14	4,59
11	1,80	2,20	2,72	3,11	4,03	4,44
12	1,78	2,18	2,68	3,05	3,93	4,32
13	1,77	2,16	2,65	3,01	3,85	4,22
14	1,76	2,14	2,62	2,98	3,79	4,14
15	1,75	2,13	2,60	2,95	3,73	4,07
16	1,75	2,12	2,58	2,92	3,69	4,01
17	1,74	2,11	2,57	2,90	3,65	3,96
18	1,73	2,10	2,55	2,88	3,61	3,92
19	1,73	2,09	2,54	2,86	3,58	3,88
20	1,73	2,09	2,53	2,85	3,55	3,85
21	1,72	2,08	2,52	2,83	3,53	3,82
22	1,72	2,07	2,51	2,82	3,51	3,79
23	1,71	2,07	2,50	2,81	3,49	3,77
24	1,71	2,06	2,49	2,80	3,47	3,74
25	1,71	2,06	2,49	2,79	3,45	3,72
26	1,71	2,06	2,48	2,78	3,44	3,71
27	1,71	2,05	2,47	2,77	3,42	3,69
28	1,70	2,05	2,46	2,76	3,40	3,66
29	1,70	2,05	2,46	2,76	3,40	3,66
30	1,70	2,04	2,46	2,75	3,39	3,65
40	1,68	2,02	2,42	2,70	3,31	3,55
60	1,67	2,00	2,39	2,66	3,23	3,46
120	1,66	1,98	2,36	2,62	3,17	3,37
∞	1,64	1,96	2,33	2,58	3,09	3,29
	0,05	0,025	0,01	0,005	0,001	0,0005
Рівень значущості α (одностороння критична область)						

Додаток 18

Таблиця значень F для рівня значущості $\alpha = 0,05$

$k_1 \backslash k_2$	1	2	3	4	5	6	8	12	24	∞
1	161,45	199,5	215,72	224,57	230,17	233,97	238,89	243,91	249,04	254,32
2	18,51	19,00	19,16	19,25	19,30	19,33	19,37	19,41	19,45	19,50
3	10,13	9,55	9,28	9,12	9,01	8,94	8,84	8,74	8,64	8,53
4	7,71	6,94	6,59	6,39	6,26	6,16	6,04	5,91	5,77	5,63
5	6,61	5,79	5,41	5,19	5,05	4,95	4,82	4,68	4,53	4,36
6	5,99	5,14	4,76	4,53	4,39	4,28	4,15	4,00	3,84	3,67
7	5,59	4,74	4,35	4,12	3,97	3,87	3,73	3,57	3,41	3,23
8	5,32	4,46	4,07	3,84	3,69	3,58	3,44	3,28	3,12	2,91
9	5,12	4,26	3,86	3,63	3,48	3,37	3,23	3,07	2,90	2,79
10	4,96	4,10	3,71	3,48	3,33	3,22	3,07	2,91	2,74	2,54
11	4,84	3,98	3,59	3,36	3,20	3,09	2,95	2,79	2,61	2,40
12	4,75	3,88	3,49	3,26	3,11	3,00	2,85	2,69	2,50	2,30
13	4,67	3,80	3,41	3,18	3,02	2,92	2,77	2,60	2,42	2,21
14	4,60	3,74	3,34	3,11	2,96	2,85	2,70	2,53	2,35	2,13
15	4,54	3,68	3,29	3,06	2,90	2,79	2,64	2,48	2,29	2,07
16	4,49	3,63	3,24	3,01	2,85	2,74	2,59	2,42	2,24	2,01
17	4,45	3,59	3,20	2,96	2,81	2,70	2,55	2,38	2,19	1,96
18	4,41	3,55	3,16	2,93	2,77	2,66	2,51	2,34	2,15	1,92
19	4,38	3,52	3,13	2,90	2,74	2,63	2,48	2,31	2,11	1,88
20	4,35	3,49	3,10	2,87	2,72	2,60	2,45	2,28	2,08	1,84
21	4,32	3,47	3,07	2,84	2,68	2,57	2,42	2,25	2,05	1,81
22	4,30	3,44	3,05	2,82	2,66	2,55	2,40	2,23	2,03	1,78
23	4,28	3,42	3,03	2,80	2,64	2,53	2,38	2,20	2,00	1,76
24	4,26	3,40	3,01	2,78	2,62	2,51	2,36	2,18	1,98	1,73
25	4,24	3,38	2,99	2,76	2,60	2,49	2,34	2,16	1,96	1,71
26	4,22	3,37	2,98	2,74	2,59	2,47	2,32	2,15	1,95	1,69
27	4,21	3,35	2,96	2,73	2,57	2,47	2,30	2,13	1,93	1,67
28	4,20	3,34	2,95	2,71	2,56	2,44	2,29	2,12	1,91	1,65
29	4,18	3,33	2,93	2,70	2,54	2,43	2,28	2,10	1,90	1,64
30	4,17	3,32	2,92	2,69	2,53	2,42	2,27	2,09	1,89	1,62
35	4,12	3,26	2,87	2,64	2,48	2,37	2,22	2,04	1,83	1,57
40	4,08	3,23	2,84	2,61	2,45	2,34	2,18	2,00	1,79	1,53
45	4,06	3,21	2,81	2,58	2,42	2,31	2,15	1,97	1,76	1,48
50	4,03	3,18	2,79	2,56	2,40	2,29	2,13	1,95	1,74	1,44
60	4,00	3,15	2,76	2,52	2,37	2,25	2,10	1,92	1,70	1,39
∞	3,84	2,99	2,60	2,37	2,21	2,09	1,94	1,75	1,52	1,00

Таблиця значень F для рівня значущості $\alpha = 0,01$

$k_1 \backslash k_2$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	∞
1	4052,10	4999,00	5403,50	5625,10	5764,10	5889,40	5981,30	6105,80	6234,20	6366,50		
2	98,49	99,01	99,17	99,25	99,30	99,33	99,36	99,42	99,46	99,50		
3	34,12	30,81	29,46	28,71	28,24	27,91	27,49	27,05	26,60	26,12		
4	21,20	18,00	16,69	15,98	15,52	15,21	14,80	14,37	13,93	13,46		
5	16,26	13,27	12,06	11,39	10,97	10,67	10,27	9,89	9,47	9,02		
6	13,74	10,92	9,78	9,15	8,75	8,47	8,10	7,72	7,31	6,88		
7	12,25	9,55	8,45	7,85	7,46	7,19	6,84	6,47	6,07	5,65		
8	11,26	8,65	7,59	7,01	6,63	6,37	6,03	5,67	5,28	4,86		
9	10,56	8,02	6,99	6,42	6,06	5,80	5,47	5,11	4,73	4,31		
10	10,04	7,56	6,55	5,99	5,64	5,39	5,06	4,71	4,33	3,91		
11	9,65	7,20	6,22	5,67	5,32	5,07	4,74	4,40	4,02	3,60		
12	9,33	6,93	5,95	5,41	5,06	4,82	4,50	4,16	3,78	3,36		
13	9,07	6,70	5,74	5,20	4,86	4,62	4,30	3,96	3,59	3,16		
14	8,86	6,51	5,56	5,03	4,69	4,46	4,14	3,80	3,43	3,00		
15	8,68	6,36	5,42	4,89	4,56	4,32	4,00	3,67	3,29	2,87		
16	8,53	6,23	5,29	4,77	4,44	4,20	3,89	3,55	3,18	2,75		
17	8,40	6,11	5,18	4,67	4,34	4,10	3,79	3,45	3,08	2,65		

Продовження додатку 19

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	8,28	6,01	5,09	4,58	4,25	4,01	3,71	3,37	3,01	2,57
18	8,18	5,93	5,01	4,50	4,17	3,94	3,63	3,30	2,92	2,49
19	8,10	5,85	4,94	4,43	4,10	3,87	3,56	3,23	2,86	2,42
20	8,02	5,78	4,87	4,37	4,04	3,81	3,51	3,17	2,80	2,36
21	7,94	5,72	4,87	4,31	3,99	3,75	3,45	3,12	2,75	2,30
22	7,88	5,66	4,76	4,26	3,94	3,71	3,41	3,07	2,70	2,26
23	7,82	5,61	4,72	4,22	3,90	3,67	3,36	3,03	2,66	2,21
24	7,77	5,57	4,68	4,18	3,86	3,63	3,32	2,99	2,62	2,17
25	7,72	5,53	4,64	4,14	3,82	3,59	3,29	2,96	2,58	2,13
26	7,68	5,49	4,60	4,11	3,78	3,56	3,26	2,93	2,55	2,10
27	7,64	5,45	4,57	4,07	3,75	3,53	3,23	2,90	2,52	2,06
28	7,60	5,42	4,54	4,04	3,73	3,50	3,20	2,87	2,49	2,03
29	7,56	5,39	4,51	4,02	3,70	3,47	3,17	2,84	2,48	2,01
30	7,42	5,27	4,40	3,91	3,59	3,37	3,07	2,74	2,37	1,90
35	7,31	5,18	4,31	3,83	3,51	3,29	2,99	2,66	2,29	1,82
40	7,23	5,11	4,25	3,77	3,45	3,23	2,94	2,61	2,23	1,75
45	7,17	5,06	4,20	3,72	3,41	3,19	2,89	2,56	2,18	1,68
50	7,08	4,98	4,13	3,65	3,34	3,12	2,82	2,50	2,12	1,60
60	6,64	4,60	3,78	3,32	3,02	2,80	2,51	2,18	1,79	1,00

Додаток 20

Таблиця випадкових чисел

5489	5583	3156	0835	1988	3912	0938	7460	0869	4420
3522	0935	7877	5665	7020	9555	7379	7124	7878	5544
7555	7579	2550	2487	9477	0864	2349	1012	8520	2633
5769	3554	5080	9074	7001	6249	3224	6368	9102	2672
6303	6895	3371	3196	7231	2918	7380	0438	7547	2644
7351	5634	5323	2623	7803	8324	2191	0464	0696	9529
7068	7803	8832	5119	6350	0120	5026	3684	3657	0304
3613	1428	1796	8447	0503	5654	3254	7336	9536	1944
5143	4534	2105	0368	7890	2473	4240	8652	9435	1422
9815	5144	7649	8638	6137	8070	5345	4865	2456	5708
5780	1277	6316	1013	2867	9938	3930	3203	5696	1769
1187	0957	5991	5245	5700	5564	7352	0891	6249	6568
4134	2179	4554	9083	2254	2435	2965	5154	1209	7069
2916	2972	9885	0275	0144	8034	8122	3213	7666	0230
5524	1341	9860	6565	6981	9842	0171	2284	2707	3008
0146	5291	2354	5694	0377	5336	6460	9585	3415	2358
4920	2826	5238	5402	7937	1993	4332	2327	6875	5230
7978	1947	6380	3425	7267	7285	1130	7722	0164	8573
7453	0653	3645	7497	5969	8682	4191	2976	0361	9334
1473	6938	4899	5348	1641	3652	0852	5296	4538	4456
8162	8797	8000	4707	1880	9660	8446	1883	9768	0881
5645	4219	0807	3301	4279	4168	4305	9937	3120	5547
2042	1192	1175	8851	6432	4635	5757	6656	1660	5389
5470	7702	6958	9080	5925	8519	0127	9233	2452	7341
4045	1730	6005	1704	0345	3275	4738	4862	2556	8333
5880	1257	6163	4439	7276	6353	6912	0731	9033	5294
9083	4260	5277	4998	4298	5204	3965	4028	8936	5148
1762	8713	1189	1090	8989	7273	3213	1935	9321	4820
2023	2589	1740	0424	8924	0005	1969	1636	7237	1227
7965	3855	4765	0703	1678	0841	7543	4308	9732	1289
7690	0480	8098	9629	4819	7219	7241	5128	3853	1921
9292	0426	9573	4903	5916	6576	8368	3270	6641	0033
0867	1656	7016	4220	2533	6345	8227	1904	5138	2537
0505	2127	8255	5276	2233	3956	4118	8199	6380	6340
6295	9795	1112	5761	2575	6837	3336	9322	7403	8345
6323	2615	3410	3365	1117	2417	3176	2434	5240	5455
8672	8536	2966	5773	5412	8114	0930	4697	6919	4569
1422	5507	7596	0670	3013	1351	3886	3268	9469	2584
2653	1472	5113	5735	1469	9545	9331	5303	9914	6394
0438	4376	3328	8649	8327	0110	4549	7955	5275	2890
2851	2157	0047	7085	1129	0460	6821	8323	2572	8962
7962	2753	3077	8718	7418	8004	1425	3706	8822	1494
3837	4098	0220	1217	4732	0150	1637	1097	1040	7372
8542	4126	9274	2251	0607	4301	8730	7690	6235	3477
0139	0765	8039	9484	2577	7859	1976	0623	1418	6685
6687	1943	4307	0579	8171	8224	8641	7034	3595	3875
6242	5582	5872	3197	4919	2792	5991	4058	9769	1918
6859	9606	0522	4993	0345	8958	1289	8825	6941	7685
6590	1932	6043	3623	1973	4112	1795	8465	2110	8045
3482	0478	0221	6738	7323	5643	4767	0106	2272	9862

Додаток 21

Таблиця значень критерію Q – Тюкі ($\alpha = 0,05$)

k	l									
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	17,97	26,98	32,82	37,08	40,41	43,12	45,40	47,36	49,07	
2	6,085	8,331	9,798	10,88	11,74	12,44	13,03	13,54	13,99	
3	4,501	5,910	6,825	7,502	8,037	8,478	8,853	9,177	9,469	
4	3,927	5,040	5,757	6,287	6,707	7,053	7,347	7,602	7,826	
5	3,635	4,602	5,218	5,673	6,033	6,330	6,582	6,802	6,995	
6	3,461	4,339	4,896	5,305	5,628	5,985	6,122	6,319	6,493	
7	3,344	4,165	4,681	5,060	5,359	5,606	5,815	5,998	6,158	
8	3,261	4,041	4,529	4,886	5,167	5,399	5,597	5,767	5,918	
9	3,199	3,949	4,415	4,756	5,024	5,244	5,432	5,595	5,739	
10	3,151	3,877	4,327	4,654	4,912	5,124	5,305	5,461	5,599	
11	3,113	3,820	4,256	4,574	4,823	5,028	5,202	5,353	5,487	
12	3,082	3,733	4,199	4,508	4,751	4,950	5,119	5,265	5,395	
13	3,055	3,735	4,151	4,453	4,690	4,885	5,049	5,192	5,318	
14	3,033	3,702	4,111	4,407	4,639	4,829	4,990	5,131	5,254	
15	3,014	3,674	4,076	4,367	4,595	4,782	4,940	5,077	5,198	
16	2,998	3,649	4,046	4,333	4,557	4,741	4,897	5,031	5,150	
17	2,984	3,628	4,020	4,303	4,524	4,705	4,858	4,991	5,108	
18	2,971	3,609	3,997	4,277	4,495	4,673	4,824	4,956	5,071	
19	2,960	3,593	3,977	4,253	4,469	4,645	4,794	4,924	5,038	
20	2,950	3,578	3,958	4,232	4,445	4,620	4,768	4,896	5,008	
30	2,888	3,486	3,845	4,102	4,302	4,464	4,602	4,720	4,824	
120	2,800	3,356	3,685	3,917	4,096	4,241	4,363	4,468	4,560	
∞	2,772	3,314	3,633	3,858	4,030	4,170	4,286	4,387	4,474	

Продовження додатку 21

k	l									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	50,59	51,96	53,20	54,33	55,36	56,32	57,22	58,04	58,83	59,96
2	14,39	14,75	15,08	15,38	15,65	15,91	16,14	16,37	16,57	16,77
3	9,717	9,946	10,15	10,35	10,53	10,69	10,84	10,98	11,11	11,24
4	8,027	8,208	8,373	8,525	8,664	8,794	8,914	9,028	9,134	9,233
5	7,168	7,324	7,466	7,596	7,717	7,828	7,932	8,030	8,122	8,208
6	6,649	6,789	6,917	7,034	7,143	7,244	7,338	7,426	7,508	7,587
7	6,302	6,431	6,550	6,658	6,759	6,852	6,939	7,020	7,097	7,170
8	6,054	6,175	6,287	6,389	6,483	6,571	6,653	6,729	6,802	6,870
9	5,867	5,983	6,089	6,086	6,276	6,359	6,437	6,510	6,519	6,644
10	5,722	5,833	5,935	6,028	6,114	6,194	6,269	6,339	6,405	6,437
11	5,605	5,713	5,811	5,901	5,984	6,062	6,134	6,202	6,265	6,326
12	5,511	5,615	5,710	5,798	5,878	5,953	6,023	6,089	6,151	6,209
13	5,431	5,533	5,625	5,711	5,789	5,862	5,931	5,995	6,155	6,112
14	5,364	5,463	5,524	5,637	5,714	5,786	5,852	5,915	5,974	6,029
15	5,306	5,404	5,493	5,574	5,649	5,720	5,785	5,846	5,904	5,958
16	5,256	5,352	5,439	5,520	5,596	5,662	5,727	5,786	5,843	5,897
17	5,212	5,307	5,392	5,471	5,544	5,612	5,675	5,734	5,790	5,842
18	5,174	5,267	5,352	5,429	5,501	5,568	5,630	5,688	5,743	5,794
19	5,140	5,231	5,315	5,391	5,462	5,528	5,589	5,647	5,701	5,752
20	5,108	5,199	5,282	5,357	5,427	5,493	5,553	5,610	5,663	5,714
30	4,917	5,001	5,077	5,147	5,211	5,271	5,327	5,379	5,429	5,475
120	4,641	4,714	4,781	4,842	4,898	4,950	4,998	5,044	5,086	5,126
∞	4,552	4,622	4,685	4,743	4,796	4,845	4,891	4,934	4,974	5,012

Додаток 22

Значення критерію z, які відповідають різним величинам коефіцієнта кореляції r від 0 до 0,99

r	Соті частки r									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0,0	0,000	0,010	0,020	0,030	0,040	0,050	0,060	0,070	0,080	0,090
0,1	0,100	0,110	0,121	0,131	0,141	0,151	0,161	0,172	0,182	0,192
0,2	0,203	0,213	0,224	0,234	0,245	0,255	0,266	0,277	0,288	0,299
0,3	0,310	0,321	0,332	0,343	0,354	0,365	0,377	0,388	0,400	0,412
0,4	0,424	0,436	0,448	0,460	0,472	0,485	0,497	0,510	0,523	0,536
0,5	0,549	0,563	0,576	0,590	0,604	0,618	0,633	0,648	0,662	0,678
0,6	0,693	0,709	0,725	0,741	0,758	0,775	0,793	0,811	0,829	0,848
0,7	0,867	0,887	0,908	0,929	0,950	0,973	0,996	1,020	1,045	1,071
0,8	1,099	1,127	1,157	1,188	1,221	1,256	1,293	1,333	1,376	1,422
0,9	1,472	1,528	1,589	1,658	1,738	1,832	1,946	2,092	2,298	2,647
0,99	2,647	2,700	2,759	2,826	2,903	2,995	3,106	3,250	3,453	3,800

Додаток 23

Критичні значення вибіркового коефіцієнта кореляції при різних числах ступенів свободи і рівнях значущості

Число ступенів свободи $k=n-2$	Рівень значущості		Число ступенів свободи $k=n-2$	Рівень значущості	
	$\alpha = 0,05$	$\alpha = 0,01$		$\alpha = 0,05$	$\alpha = 0,01$
1	0,997	0,999	24	0,388	0,496
2	0,950	0,990	25	0,381	0,487
3	0,878	0,959	26	0,374	0,478
4	0,811	0,917	27	0,367	0,470
5	0,754	0,874	28	0,361	0,463
6	0,707	0,834	29	0,355	0,456
7	0,666	0,798	30	0,349	0,449
8	0,632	0,765	35	0,325	0,418
9	0,602	0,735	40	0,304	0,393
10	0,576	0,708	45	0,288	0,372
11	0,553	0,684	50	0,273	0,354
12	0,532	0,661	60	0,250	0,325
13	0,514	0,641	70	0,232	0,302
14	0,497	0,623	80	0,217	0,283
15	0,482	0,606	90	0,205	0,267
16	0,468	0,590	100	0,195	0,254
17	0,456	0,575	125	0,174	0,228
18	0,444	0,561	150	0,159	0,208
19	0,433	0,549	200	0,138	0,181
20	0,423	0,537	300	0,113	0,148
21	0,413	0,526	400	0,098	0,128
22	0,404	0,515	500	0,088	0,115
23	0,396	0,505	1000	0,062	0,081

Додаток 24

ЛАТИНСЬКИЙ АЛФАВІТ

A a	a	N n	ен
B b	бе	O o	о
C c	це	P p	пе
D d	де	Q q	ку
E e	е	R r	ер
F f	еф	S s	ес
G g	ге	T t	те
H h	аш	U u	у
I i	і	V v	ве
J j	йот (жі)	W w	дубль-ве
K k	ка	X x	ікс
L l	ель	Y y	ігрек
M m	ем	Z z	зет

ГРЕЦЬКИЙ АЛФАВІТ

A α	альфа	N ν	ню
B β	бета	Ξ ξ	ксі
Γ γ	гамма	O o	омікрон
Δ δ	дельта	Π π	пі
E ε	епсилон	P ρ	ро
Z ζ	дзета	Σ σ	сигма
H η	ета	T τ	тау
Θ θ	тета	Υ υ	іпсилон
I ι	йота	Φ φ	фі
K κ	каппа	X χ	хі
Λ λ	лямбда	Ψ ψ	псі
M μ	мю	Ω ω	омега

Додаток 25

Таблиця розрахунку середніх темпів динаміки

Середній темп \bar{K}	Коефіцієнти динаміки								
	$\sqrt{\quad}$	$\sqrt[3]{\quad}$	$\sqrt[4]{\quad}$	$\sqrt[5]{\quad}$	$\sqrt[6]{\quad}$	$\sqrt[7]{\quad}$	$\sqrt[8]{\quad}$	$\sqrt[9]{\quad}$	$\sqrt[10]{\quad}$
0,950	0,902	0,857	0,814	0,774	0,735	0,698	0,663	0,630	0,599
0,951	0,904	0,860	0,818	0,778	0,740	0,703	0,669	0,636	0,605
0,952	0,906	0,863	0,821	0,782	0,744	0,709	0,675	0,642	0,611
0,953	0,908	0,865	0,825	0,786	0,749	0,714	0,680	0,648	0,618
0,954	0,910	0,868	0,828	0,790	0,754	0,719	0,686	0,654	0,624
0,955	0,912	0,871	0,832	0,794	0,759	0,724	0,692	0,661	0,631
0,956	0,914	0,874	0,835	0,798	0,763	0,730	0,698	0,667	0,638
0,957	0,916	0,876	0,839	0,803	0,768	0,735	0,704	0,673	0,664
0,958	0,918	0,879	0,842	0,807	0,773	0,741	0,709	0,680	0,651
0,959	0,920	0,882	0,846	0,811	0,778	0,746	0,715	0,686	0,658
0,960	0,922	0,885	0,849	0,815	0,783	0,751	0,721	0,692	0,665
0,961	0,923	0,887	0,853	0,820	0,788	0,757	0,727	0,699	0,672
0,962	0,925	0,890	0,856	0,824	0,793	0,762	0,733	0,706	0,679
0,963	0,927	0,893	0,860	0,828	0,797	0,768	0,740	0,712	0,686
0,964	0,929	0,896	0,864	0,832	0,802	0,774	0,746	0,719	0,693
0,965	0,931	0,899	0,867	0,837	0,807	0,779	0,752	0,726	0,700
0,966	0,933	0,901	0,871	0,841	0,813	0,785	0,758	0,732	0,708
0,967	0,935	0,904	0,874	0,845	0,818	0,791	0,765	0,739	0,715
0,968	0,937	0,907	0,878	0,850	0,823	0,796	0,771	0,746	0,722
0,969	0,939	0,910	0,882	0,854	0,828	0,802	0,777	0,753	0,730
0,970	0,941	0,913	0,885	0,859	0,833	0,808	0,784	0,760	0,737
0,971	0,943	0,915	0,889	0,863	0,838	0,814	0,790	0,767	0,745
0,972	0,945	0,918	0,893	0,868	0,843	0,820	0,797	0,774	0,753
0,973	0,947	0,921	0,896	0,872	0,848	0,826	0,803	0,782	0,761
0,974	0,949	0,924	0,900	0,877	0,854	0,832	0,810	0,789	0,768
0,975	0,951	0,927	0,904	0,881	0,859	0,838	0,817	0,796	0,776
0,976	0,953	0,930	0,907	0,886	0,864	0,844	0,823	0,804	0,784
0,977	0,954	0,933	0,911	0,890	0,870	0,850	0,830	0,811	0,792
0,978	0,956	0,935	0,915	0,895	0,875	0,856	0,837	0,819	0,801
0,979	0,958	0,938	0,919	0,899	0,880	0,862	0,844	0,826	0,809
0,980	0,960	0,941	0,922	0,904	0,886	0,868	0,851	0,834	0,817
0,981	0,962	0,944	0,926	0,908	0,891	0,874	0,858	0,841	0,825
0,982	0,964	0,947	0,930	0,913	0,897	0,881	0,865	0,849	0,834

Середній темп \bar{K}	Коефіцієнти динаміки								
	$\sqrt{\quad}$	$\sqrt[3]{\quad}$	$\sqrt[4]{\quad}$	$\sqrt[5]{\quad}$	$\sqrt[6]{\quad}$	$\sqrt[7]{\quad}$	$\sqrt[8]{\quad}$	$\sqrt[9]{\quad}$	$\sqrt[10]{\quad}$
0,983	0,966	0,950	0,934	0,918	0,902	0,887	0,872	0,857	0,842
0,984	0,968	0,953	0,937	0,922	0,908	0,893	0,879	0,865	0,851
0,985	0,970	0,956	0,941	0,927	0,913	0,900	0,886	0,873	0,860
0,986	0,972	0,959	0,945	0,932	0,919	0,906	0,893	0,881	0,868
0,987	0,974	0,961	0,949	0,937	0,924	0,912	0,901	0,889	0,877
0,988	0,976	0,964	0,953	0,941	0,930	0,919	0,908	0,897	0,886
0,989	0,978	0,967	0,957	0,946	0,936	0,925	0,915	0,905	0,895
0,990	0,980	0,970	0,961	0,951	0,941	0,932	0,923	0,913	0,904
0,991	0,982	0,973	0,964	0,956	0,947	0,939	0,930	0,922	0,914
0,992	0,984	0,976	0,968	0,961	0,953	0,945	0,938	0,930	0,923
0,993	0,986	0,979	0,972	0,965	0,959	0,952	0,945	0,939	0,932
0,994	0,988	0,982	0,976	0,970	0,964	0,959	0,953	0,947	0,942
0,995	0,990	0,985	0,980	0,975	0,970	0,965	0,961	0,956	0,951
0,996	0,992	0,988	0,984	0,980	0,976	0,972	0,968	0,965	0,961
0,997	0,994	0,991	0,988	0,985	0,982	0,979	0,976	0,973	0,970
0,998	0,996	0,994	0,992	0,990	0,988	0,986	0,984	0,982	0,980
0,999	0,998	0,997	0,996	0,995	0,994	0,993	0,992	0,991	0,990
1,001	1,002	1,003	1,004	1,005	1,006	1,007	1,008	1,009	1,010
1,002	1,004	1,006	1,008	1,010	1,012	1,014	1,016	1,018	1,020
1,003	1,006	1,009	1,012	1,015	1,018	1,021	1,024	1,027	1,030
1,004	1,008	1,012	1,016	1,020	1,024	1,028	1,032	1,037	1,041
1,005	1,010	1,015	1,020	1,025	1,030	1,035	1,041	1,046	1,051
1,006	1,012	1,018	1,024	1,030	1,036	1,043	1,049	1,055	1,062
1,007	1,014	1,021	1,028	1,035	1,043	1,050	1,057	1,065	1,072
1,008	1,016	1,024	1,032	1,041	1,049	1,057	1,066	1,074	1,083
1,009	1,018	1,027	1,036	1,046	1,055	1,065	1,074	1,084	1,094
1,010	1,0200	1,0300	1,0400	1,0500	1,0605	1,0710	1,0820	1,0930	1,1040
1,011	1,0220	1,0330	1,0440	1,0550	1,0670	1,0790	1,0910	1,1030	1,1150
1,012	1,0240	1,0360	1,0480	1,0606	1,0740	1,0870	1,1000	1,1130	1,1260
1,013	1,0262	1,0395	1,0530	1,0667	1,0806	1,0946	1,1088	1,1232	1,1378
1,014	1,0282	1,0426	1,0572	1,0720	1,0870	1,1022	1,1176	1,1332	1,1491
1,015	1,0302	1,0456	1,0613	1,0772	1,0934	1,1098	1,1264	1,1433	1,1604
1,016	1,0323	1,0488	1,0656	1,0826	1,0999	1,1175	1,1354	1,1536	1,1721
1,017	1,0343	1,0519	1,0698	1,0880	1,1065	1,1253	1,1444	1,1638	1,1836
1,018	1,0363	1,0549	1,0739	1,0932	1,1129	1,1329	1,1533	1,1741	1,1952
1,019	1,0384	1,0581	1,0782	1,0987	1,1196	1,1409	1,1626	1,1847	1,2070

Середній темп \bar{K}	Коефіцієнти динаміки								
	$\sqrt{\quad}$	$\sqrt[3]{\quad}$	$\sqrt[4]{\quad}$	$\sqrt[5]{\quad}$	$\sqrt[6]{\quad}$	$\sqrt[7]{\quad}$	$\sqrt[8]{\quad}$	$\sqrt[9]{\quad}$	$\sqrt[10]{\quad}$
1,020	1,0404	1,0612	1,0824	1,1040	1,1261	1,1486	1,1716	1,1950	1,2190
1,021	1,0424	1,0643	1,0866	1,1094	1,1327	1,1565	1,1808	1,2051	1,2309
1,022	1,0445	1,0675	1,0910	1,1150	1,1395	1,1646	1,1902	1,2164	1,2432
1,023	1,0465	1,0706	1,0952	1,1204	1,1462	1,1726	1,1996	1,2272	1,2554
1,024	1,0486	1,0738	1,0996	1,1260	1,1530	1,1807	1,2090	1,2380	1,2677
1,025	1,0506	1,0769	1,1038	1,1314	1,1597	1,1887	1,2184	1,2489	1,2801
1,026	1,0527	1,0801	1,1082	1,1370	1,1666	1,1969	1,2280	1,2599	1,2927
1,027	1,0547	1,0832	1,1124	1,1424	1,1732	1,2049	1,2374	1,2708	1,3051
1,028	1,0568	1,0864	1,1168	1,1481	1,1802	1,2132	1,2472	1,2821	1,3180
1,029	1,0588	1,0895	1,1211	1,1536	1,1870	1,2214	1,2568	1,2932	1,3307
1,030	1,0609	1,0927	1,1255	1,1593	1,1941	1,2290	1,2668	1,3048	1,3439
1,031	1,0630	1,0960	1,1300	1,1650	1,2011	1,2383	1,2767	1,3163	1,3571
1,032	1,0650	1,0991	1,1345	1,1706	1,2080	1,2467	1,2866	1,3278	1,3703
1,033	1,0671	1,1023	1,1387	1,1763	1,2151	1,2552	1,2966	1,3394	1,3836
1,034	1,0692	1,1055	1,1431	1,1820	1,2222	1,2637	1,3067	1,3511	1,3970
1,035	1,0712	1,1087	1,1475	1,1877	1,2293	1,2723	1,3168	1,3629	1,4106
1,036	1,0733	1,1119	1,1519	1,1934	1,2364	1,2809	1,3270	1,3748	1,4243
1,037	1,0754	1,1152	1,1565	1,1993	1,2437	1,2897	1,3394	1,3869	1,4382
1,038	1,0774	1,1183	1,1608	1,2049	1,2507	1,2982	1,3475	1,3987	1,4518
1,039	1,0795	1,1216	1,1653	1,2107	1,2579	1,3070	1,3580	1,4110	1,4660
1,040	1,0820	1,1253	1,1703	1,2171	1,2658	1,3164	1,3691	1,4239	1,4809
1,041	1,0837	1,1281	1,1743	1,2224	1,2725	1,3247	1,3790	1,4355	1,4944
1,042	1,0858	1,1314	1,1789	1,2284	1,2800	1,3338	1,3898	1,4482	1,5090
1,043	1,0878	1,1346	1,1834	1,2343	1,2874	1,3428	1,4005	1,4607	1,5235
1,044	1,0899	1,1379	1,1880	1,2403	1,2949	1,3519	1,4114	1,4735	1,5383
1,045	1,0920	1,1411	1,1924	1,2461	1,3022	1,3608	1,4220	1,4860	1,5529
1,046	1,0941	1,1444	1,1970	1,2521	1,3097	1,3699	1,4329	1,4988	1,5677
1,047	1,0962	1,1477	1,2016	1,2561	1,3172	1,3791	1,4439	1,5118	1,5829
1,048	1,0983	1,1510	1,2062	1,2641	1,3248	1,3884	1,4550	1,5248	1,5980
1,049	1,1004	1,1543	1,2109	1,2702	1,3324	1,3977	1,4662	1,5380	1,6134
1,050	1,1025	1,1576	1,2155	1,2763	1,3401	1,4071	1,4775	1,5514	1,6290
1,051	1,1046	1,1609	1,2201	1,2823	1,3477	1,4164	1,4866	1,5645	1,6443
1,052	1,1067	1,1642	1,2247	1,2884	1,3554	1,4259	1,5000	1,5780	1,6600
1,053	1,1088	1,1676	1,2295	1,2947	1,3633	1,4356	1,5117	1,5918	1,6762
1,054	1,1109	1,1709	1,2341	1,3007	1,3709	1,4449	1,5229	1,6051	1,6918
1,055	1,1130	1,1742	1,2388	1,3069	1,3788	1,4546	1,5346	1,6190	1,7080

Середній темп \bar{K}	Коефіцієнти динаміки								
	$\sqrt{\quad}$	$\sqrt[3]{\quad}$	$\sqrt[4]{\quad}$	$\sqrt[5]{\quad}$	$\sqrt[6]{\quad}$	$\sqrt[7]{\quad}$	$\sqrt[8]{\quad}$	$\sqrt[9]{\quad}$	$\sqrt[10]{\quad}$
1,056	1,1151	1,1775	1,2434	1,3130	1,3865	1,4641	1,5461	1,6327	1,7241
1,057	1,1172	1,1809	1,2482	1,3193	1,3945	1,4740	1,5580	1,6468	1,7407
1,058	1,1194	1,1843	1,2530	1,3257	1,4026	1,4840	1,5701	1,6612	1,7575
1,059	1,1215	1,1877	1,2578	1,3320	1,4106	1,4938	1,5819	1,6752	1,7740
1,060	1,1236	1,1810	1,2625	1,3383	1,4186	1,5037	1,5939	1,6895	1,7909
1,061	1,1257	1,1944	1,2673	1,3446	1,4266	1,5136	1,6059	1,7039	1,8078
1,062	1,1278	1,1977	1,2720	1,3509	1,4347	1,5237	1,6182	1,7195	1,8250
1,063	1,1300	1,2012	1,2769	1,3573	1,4428	1,5337	1,6303	1,7330	1,8422
1,064	1,1321	1,2046	1,2817	1,3637	1,4510	1,5439	1,6427	1,7478	1,8597
1,065	1,1342	1,2079	1,2864	1,3700	1,4590	1,5538	1,6548	1,7624	1,8770
1,066	1,1364	1,2114	1,2914	1,3766	1,4675	1,5644	1,6677	1,7778	1,8951
1,067	1,1385	1,2148	1,2962	1,3830	1,4757	1,5716	1,6801	1,7927	1,9128
1,068	1,1406	1,2182	1,3010	1,3895	1,4840	1,5849	1,6927	1,8078	1,9307
1,069	1,1428	1,2210	1,3060	1,3961	1,4924	1,5954	1,7055	1,8232	1,9490
1,070	1,1449	1,2250	1,3108	1,4026	1,5008	1,6059	1,7183	1,8386	1,9673
1,071	1,1470	1,2284	1,3156	1,4090	1,5090	1,6161	1,7308	1,8537	1,9853
1,072	1,1492	1,2319	1,3206	1,4157	1,5176	1,6269	1,7440	1,8696	2,0042
1,073	1,1513	1,2353	1,3255	1,4223	1,5261	1,6375	1,7570	1,8853	2,0229
1,074	1,1535	1,2389	1,3306	1,4291	1,5349	1,6485	1,7705	1,9015	2,0422
1,075	1,1556	1,2423	1,3355	1,4357	1,5434	1,6592	1,7836	1,9174	2,0612
1,076	1,1578	1,2458	1,3405	1,4424	1,5520	1,6670	1,7937	1,9300	2,0767
1,077	1,1599	1,2492	1,3454	1,4490	1,5606	1,6806	1,8102	1,9496	2,0997
1,078	1,1621	1,2527	1,3504	1,4557	1,5692	1,6916	1,8235	1,9657	2,1190
1,079	1,1642	1,2562	1,3554	1,4625	1,5780	1,7027	1,8372	1,9823	2,1389
1,080	1,1664	1,2597	1,3605	1,4693	1,5868	1,7137	1,8508	1,9989	2,1588
1,081	1,1686	1,2633	1,3656	1,4762	1,5958	1,7251	1,8648	2,0158	2,1791
1,082	1,1707	1,2667	1,3706	1,4830	1,6046	1,7362	1,8786	2,0326	2,1933
1,083	1,1729	1,2703	1,3757	1,4899	1,6136	1,7475	1,8925	2,0496	2,2197
1,084	1,1751	1,2738	1,3808	1,4968	1,6225	1,7588	1,9065	2,0666	2,2402
1,085	1,1772	1,2773	1,3859	1,5037	1,6315	1,7702	1,9207	2,0840	2,2611
1,086	1,1794	1,2808	1,3909	1,5105	1,6404	1,7815	1,9347	2,1011	2,2818
1,087	1,1816	1,2844	1,3961	1,5176	1,6496	1,7931	1,9491	2,1187	2,3030
1,088	1,1837	1,2879	1,4012	1,5245	1,6587	1,8047	1,9635	2,1363	2,3243
1,089	1,1859	1,2914	1,4063	1,5315	1,6678	1,8162	1,9778	2,1538	2,3455
1,090	1,1882	1,2950	1,4116	1,5386	1,6771	1,8280	1,9925	2,1718	2,3673
1,091	1,1903	1,2986	1,4168	1,5457	1,6864	1,8399	2,0073	2,1900	2,3893

Середній температура \bar{K}	Коефіцієнти динаміки								
	$\sqrt{\quad}$	$\sqrt[3]{\quad}$	$\sqrt[4]{\quad}$	$\sqrt[5]{\quad}$	$\sqrt[6]{\quad}$	$\sqrt[7]{\quad}$	$\sqrt[8]{\quad}$	$\sqrt[9]{\quad}$	$\sqrt[10]{\quad}$
1,092	1,1925	1,3022	1,4220	1,5528	1,6957	1,8517	2,0221	2,2081	2,4112
1,093	1,1946	1,3057	1,4271	1,5598	1,7049	1,8635	2,0368	2,2262	2,4332
1,094	1,1968	1,3093	1,4324	1,5670	1,7143	1,8754	2,0517	2,2446	2,4556
1,095	1,1990	1,3129	1,4376	1,5742	1,7237	1,8875	2,0668	2,2631	2,4781
1,096	1,2012	1,3165	1,4429	1,5814	1,7332	1,8996	2,0820	2,2819	2,5010
1,097	1,2034	1,3201	1,4481	1,5886	1,7427	1,9171	2,0917	2,3005	2,5236
1,098	1,2056	1,3237	1,4534	1,5958	1,7522	1,9239	2,1124	2,3194	2,5467
1,099	1,2078	1,3274	1,4588	1,6032	1,7619	1,9365	2,1289	2,3389	2,5705
1,100	1,2100	1,3310	1,4641	1,6105	1,7716	1,9488	2,1437	2,3581	2,5939
1,101	1,2122	1,3346	1,4694	1,6178	1,7812	1,9611	2,1592	2,3773	2,6174
1,102	1,2144	1,3383	1,4748	1,6252	1,7910	1,9737	2,1750	2,3969	2,6414
1,103	1,2166	1,3419	1,4801	1,6326	1,8008	1,9863	2,1909	2,4166	2,6655
1,104	1,2188	1,3456	1,4855	1,6400	1,8106	1,9989	2,2068	2,4363	2,6897
1,105	1,2210	1,3592	1,4909	1,6474	1,8204	2,0115	2,2227	2,4561	2,7140
1,106	1,2232	1,3529	1,4963	1,6549	1,8303	2,0243	2,2389	2,4762	2,7387
1,107	1,2254	1,3565	1,5016	1,6623	1,8402	2,0371	2,2551	2,4964	2,7635
1,108	1,2277	1,3603	1,5072	1,6700	1,8504	2,0502	2,2716	2,5169	2,7887
1,109	1,2299	1,3640	1,5127	1,6776	1,8605	2,0633	2,2882	2,5376	2,8142
1,110	1,2321	1,3676	1,5180	1,6850	1,8704	2,0761	2,3045	2,5580	2,8394
1,111	1,2343	1,3713	1,5235	1,6926	1,8805	2,0892	2,3211	2,5787	2,8649
1,112	1,2365	1,3750	1,5290	1,7002	1,8906	2,1023	2,3378	2,5596	2,8908
1,113	1,2388	1,3788	1,5346	1,7080	1,9010	2,1158	2,3549	2,6210	2,9172
1,114	1,2410	1,3825	1,5401	1,7157	1,9113	2,1292	2,3719	2,6423	2,9435
1,115	1,2432	1,3862	1,5456	1,7233	1,9215	2,1425	2,3889	2,6636	2,9699
1,116	1,2455	1,3900	1,5512	1,7311	1,9319	2,1560	2,4061	2,6852	2,9967
1,117	1,2477	1,3937	1,5568	1,7389	1,9424	2,1697	2,4236	2,7072	3,0239
1,118	1,2499	1,3974	1,5623	1,7467	1,9528	2,1832	2,4408	2,7288	3,0508
1,119	1,2522	1,4012	1,5679	1,7545	1,9633	2,1969	2,4583	2,7508	3,0781
1,120	1,2544	1,4049	1,5735	1,7623	1,9738	2,2107	2,4760	2,7731	3,1059
1,121	1,2566	1,4086	1,5790	1,7701	1,9843	2,2244	2,4936	2,7953	3,1335
1,122	1,2589	1,4125	1,5848	1,7781	1,9950	2,2384	2,5115	2,8179	3,1617
1,123	1,2611	1,4162	1,5904	1,7860	2,0057	2,2524	2,5294	2,8405	3,1899
1,124	1,2684	1,4201	1,5962	1,7941	2,0166	2,2667	2,5478	2,8637	3,2188
1,125	1,2656	1,4238	1,6018	1,8020	2,0273	2,2807	2,5658	2,8865	3,2473
1,126	1,2679	1,4277	1,6076	1,8102	2,0383	2,2951	2,5843	2,9099	3,2765
1,127	1,2701	1,4314	1,6132	1,8181	2,0490	2,3092	2,6025	2,9330	3,3055

Середній температура \bar{K}	Коефіцієнти динаміки								
	$\sqrt{\quad}$	$\sqrt[3]{\quad}$	$\sqrt[4]{\quad}$	$\sqrt[5]{\quad}$	$\sqrt[6]{\quad}$	$\sqrt[7]{\quad}$	$\sqrt[8]{\quad}$	$\sqrt[9]{\quad}$	$\sqrt[10]{\quad}$
1,128	1,2724	1,4353	1,6190	1,8262	2,0600	2,3237	2,6211	2,9566	3,3350
1,129	1,2746	1,4390	1,6246	1,8342	2,0708	2,3379	2,6395	2,9800	3,3644
1,130	1,2769	1,4429	1,6305	1,8425	2,0820	2,3527	2,6586	3,0042	3,3947
1,131	1,2792	1,4468	1,6363	1,8507	2,0931	2,3673	2,6774	3,0281	3,4248
1,132	1,2814	1,4505	1,6420	1,8587	2,1040	2,3817	2,6961	3,0520	3,4549
1,133	1,2837	1,4544	1,6478	1,8670	2,1153	2,3966	2,7153	3,0764	3,4856
1,134	1,2860	1,4583	1,6537	1,8753	2,1266	2,4116	2,7348	3,1013	3,5169
1,135	1,2882	1,4621	1,6595	1,8835	2,1378	2,4264	2,7540	3,1258	3,5478
1,136	1,2905	1,4660	1,6654	1,8919	2,1492	2,4415	2,7735	3,1507	3,5792
1,137	1,2928	1,4699	1,6713	1,9003	2,1606	2,4566	2,7932	3,1759	3,6110
1,138	1,2950	1,4737	1,6771	1,9085	2,1719	2,4716	2,8127	3,2009	3,6426
1,139	1,2973	1,4776	1,6830	1,9169	2,1833	2,4868	2,8325	3,2262	3,6746
1,140	1,2966	1,4815	1,6889	1,9253	2,1948	2,5021	2,8524	3,2517	3,7069
1,141	1,3019	1,4855	1,6950	1,9340	2,2067	2,5178	2,8728	3,2779	3,7401
1,142	1,3042	1,4894	1,7009	1,9424	2,2182	2,5332	2,8929	3,3037	3,7728
1,143	1,3064	1,4932	1,7067	1,9508	2,2293	2,5487	2,9132	3,3293	3,8060
1,144	1,3087	1,4972	1,7128	1,9594	2,2416	2,5644	2,9337	3,3562	3,8395
1,145	1,3118	1,5011	1,7188	1,9680	2,2534	2,5801	2,9542	3,3826	3,8731
1,146	1,3133	1,5050	1,7247	1,9765	2,2651	2,5958	2,9748	3,4091	3,9068
1,147	1,3156	1,5090	1,7303	1,9852	2,2770	2,6117	2,9956	3,4360	3,9411
1,148	1,3179	1,5129	1,7368	1,9938	2,2889	2,6277	3,0166	3,4631	3,9756
1,149	1,3202	1,5169	1,7429	2,0026	2,3010	2,6438	3,0377	3,4903	4,0104
1,150	1,3225	1,5209	1,7490	2,0114	2,3131	2,6601	3,0591	3,5180	4,0457

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України. Конституція Автономної Республіки Крим. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 80 с.
2. Господарський кодекс України. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004. – 248 с.
3. Закон України “Про державну статистику” від 17 вересня 1992 р. Відомості Верховної Ради України. – 1992, № 43.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004. – 272 с.
5. Кримінальний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 352 с.
6. Кримінально–процесуальний кодекс України. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004. – 272 с.
7. Цивільний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Кондор, 2004. – 402 с.
8. Альбом наглядних пособий по общей теории статистики. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 80 с.
9. Вашків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. Теорія статистики: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2001. – 320 с.
10. Горкавий В.К. Статистика: Підручник. – К.: Вища школа, 1995. – 415 с.
11. Громько Г.Л. Общая теория статистики: Практикум. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 139 с.
12. Елисеева И.И., Юзбашев М.М. Общая теория статистики: Учебник /Под ред. И.И. Елисеевой / – М.: Финансы и статистика, 2001. – 368 с.
13. Ефимова М.Р. Общая теория статистики: Учебник. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 416 с.
14. Ефимова М.Р., Ганченко О.И., Петрова Е.В. Практикум по общей теории статистики. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 368 с.
15. Ефимова М.Р., Бычкова С.Г. Социальная статистика: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 560 с.
16. Ефимова М.Р., Рябцев В.М. Общая теория статистики: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 304 с.
17. Кальман О.Г., Христин І.О. Правова статистика: Навчальний посібник. – Харків: Право, 1999. – 204 с.
18. Камлик М.І. Правова статистика: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2004. – 240 с.

19. Кожухарь Л.И. Основы общей теории статистики: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 144 с.
20. Лунеев В.В. Юридическая статистика: Учебник – М.: Юристь, 1999. – 400 с.
21. Мармоза А.Т. Практикум із статистики: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 512 с.
22. Мармоза А.Т. Практикум з математичної статистики: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 264 с.
23. Мармоза А.Т. Практикум з теорії статистики: Навчальний посібник – 2–е вид. перероб. та доп. – К.: Ельга, Ніка – Центр, 2004. – 348 с.
24. Мармоза А.Т. Теорія статистики: Навчальний посібник – К.: Ельга, Ніка – Центр, 2003. – 392 с.
25. Общая теория статистика: Учебник / А.И. Харламов, О.Э. Башиной. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 440 с.
26. Правовая статистика: Учебник /Под ред. З.Г. Яковлевой. – М.: Юридическая литература, 1986. – 160 с.
27. Практикум по социальной статистике: Учебное пособие / Под ред. И.И. Елисеевой. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
28. Практикум по статистике: Учебное пособие / А.П. Зинченко и др. – М.: Колос, 2001. – 392 с.
29. Практикум по теории статистики: Учебное пособие / Под ред. Р.А. Шмойловой. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 416 с.
30. Савюк Л.К. Правовая статистика: Учебник. – М.: Юристь, 1999. – 588 с.
31. Социальная статистика: Учебник / Под ред. И.И. Елисеевой. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 416 с.
32. Статистика. Курс лекций / Харченко Л.П., Долженкова В.Г., Ионин В.Г. и др.; Под ред. В.Г. Ионина. – Новосибирск: Издательство НГАЭиУ. – М.: ИНФРА – М, 2000. – 310 с.
33. Статистика: Підручник / С.С. Герасименко та ін. – К.: КНЕУ, 2000. – 467 с.
34. Теория статистики: Учебник / Под ред. Р.А. Шмойловой. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 560 с.
35. Тertiшник В.М. Науково – практичний коментар до Кримінально–процесуального кодексу України. – К.: А.С.К, 2002. – 1056 с.
36. Тимченко С.М. Судові та правоохоронні України: Навчальний посібник – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 304 с.

Навчальне видання

Мармоза Анатолій Тимофійович
ПРАВОВА СТАТИСТИКА

Навчальний посібник

Редактор *Білокурский Сергій Петрович*
Коректор *Наследова Тетяна Анатоліївна*
Комп'ютерна верстка *Петриченко Валентин Володимирович*
Дизайн обкладинки *Сидоренко Марія Олексіївна*

Підписано до друку 25.11.2005 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Newton.
Умовно-друк. аркушів – 31,16. Облік.-вид. аркушів – 33,5.

Видавництво «Кондор»
Свідоцтво ДК № 1157 від 17.12.2002 р.
03057, м. Київ, пров. Польовий, 6
тел./факс (044) 456-60-82, 241-83-47